

Табела 2. Спецификација предмета

Р. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава		ОСТАЛО	ЕСПБ
					П	НИР		
Прва година								
1.	МНР	Методе научноистраживачког рада	I	Обавезни	3	3	0	6
2.	ЕСТ	Експериментална статистика	I	Обавезни	6	0	0	10
3.	ИМА	Инструменталне методе анализа	I	Обавезни	6	1	0	7
4.	ММА	Микробиолошке методе анализе	I	Обавезни	6	1	0	7
					21	5	0	30
5.		Изборни блок 1	II	Изборни	5	3	0	12
	ТРА	Хемијске и биохемијске трансформације производа анималног порекла	II	Изборни				
	ТРБ	Хемијске и биохемијске трансформације производа биљног порекла	II	Изборни				
	ВКТМ	Микробиологија хране и предиктивна микробиологија	II	Изборни				
	ИНБХ	In vivo, in vitro и in silico приступи у безбедности хране	II	Изборни				
	ВКСА	Виши курс сензорне анализе хране	II	Изборни				
	ТСАП	Технолошка својства сировина анималног порекла	II	Изборни				
6.		Изборни блок 2	II	Изборни	5	3	0	13
	ПТИ	Прехрамбено-технолошко инжењерство	II	Изборни				
	КОРХ	Виши курс органске хемије	II	Изборни				
	ГЕМ	Генетика микроорганизама	II	Изборни				
	МЕМП	Мембрански процеси у прехрамбеној	II	Изборни				

		индустрији						
	ИУК	Инжењеринг управљања квалитетом у производњи хране	II	Изборни				
	ОСА	Одабрана поглавља из обраде сировина анималног порекла	II	Изборни				
7.	ДДIНИР	Докторска дисертација I НИР	II	Изборни	0	10	0	5
					10	16	0	30
Укупно часова активне наставе и бодова на години					31	21	0	60
Друга година								
		Изборни блок 3	III	Изборни	6	4	0	10
	ТХЛ	Одабрана поглавља из технологије хлађења и смрзавања прехранбених производа	III	Изборни				
	ТВП	Одабрана поглавља из технологије воћа и поврћа	III	Изборни				
	ТВС	Одабрана поглавља из технологије воћних сокова и освежавајућих безалкохолних пића	III	Изборни				
	ТГХ	Одабрана поглавља из технологије готове хране	III	Изборни				
8.	ТСП	Одабрана поглавља из технологије слада и пива	III	Изборни				
	ТВИ	Одабрана поглавља из технологије вина	III	Изборни				
	ТЛП	Одабрана поглавља из технологије јаких алкохолних пића	III	Изборни				
	ТЖБ	Одабрана поглавља из технологије прераде жита и брашна	III	Изборни				
	ТШС	Одабрана поглавља из технологије шећера и скроба	III	Изборни				
	ТУМ	Одабрана поглавља из технологије уља и масти	III	Изборни				

	ТКП	Одабрана поглавља из технологије кондиторских производа	III	Изборни				
	ПТДУ	Проблеми, изазови и трендови у технологији дувана	III	Изборни				
	ТКАП	Одабрана поглавља из технологије и квалитета производа анималног порекла	III	Изборни				
	ОПТМ	Одабрана поглавља из технолошке микробиологије	III	Изборни				
	ПТБ	Одабрана поглавља из прехранбено-технолошке биохемије	III	Изборни				
	УБХ	Одабрана поглавља из управљања безбедношћу у производњи хране	III	Изборни				
	УКХ	Одабрана поглавља из управљања квалитетом у производњи хране	III	Изборни				
	УЖС	Одабрана поглавља из заштите животне средине у прехранбеној технологији	III	Изборни				
	ХБКП	Хемијска и биохемијска карактеризација природних полисахаридних и полифенолних једињења	III	Изборни				
9.	ДД2НИР	Докторска дисертација2 НИР	III	Изборни	0	10	0	10
10.	ДД1ИО	Докторска дисертација1 израда и одбрана	III	Обавезни	0	0	10	10
					6	14	10	30
11.	ДД3НИР	Докторска дисертација3 НИР	IV	Изборни	0	20	0	10
12.	ДД2ИО	Докторска дисертација2 израда и одбрана	IV	Обавезни	0	0	10	20
					0	20	10	30

Укупно часова активне наставе и бодова на години					6	34	20	60
Трећа година								
13.	ДД4НИР	Докторска дисертација4 НИР	V	Изборни	0	20	0	10
14.	ДД3ИО	Докторска дисертација3 израда и одбрана	V	Обавезни	0	0	10	20
					0	20	10	30
15.	ДД5НИР	Докторска дисертација5 НИР	VI	Изборни	0	20	0	10
16.	ДД4ИО	Докторска дисертација4 израда и одбрана	VI	Обавезни	0	0	10	20
					0	20	10	30
Укупно часова активне наставе и бодова на години					0	40	20	60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму					37	95	40	180
Напомена: 1. Трајање студија је 3 године и 180 бодова 2. Активна настава су предавања и НИР, минимум 20 часова по семестру у свим годинама 3. Укупно предавања на прве две године студија минимум 45 часова или 25% од укупног броја часова активне наставе 4. Трећа година је само студијски истраживачки или само истраживачки рад 5. Број бодова по години минимум 60								

Табела 5.1. Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: METODE НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА			
Наставник: Мирјана Б. Пешић, Весна В. Антић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета: Предмет омогућава студенту стицање продубљеног знања и вештина из метода научно-истраживачког рада, писања и презентовања докторске дисертације, писања научних саопштења и научног рада, као и стицање знања везаног за облике и врсте интелектулне својине, као што су патенти и заштита производа ознаком географског порекла.			
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета студент треба да буде способан да: 1) осмисли план израде докторске дисертације, 2) аналитички и критички приступа извођењу експеримената, обради и анализи добијених резултата, 3) напише и усмено презентује научни рад, научно саопштење и дисертацију, 4) стекне сазнања о правима која се стичу патентом и заштитом производа ознаком географског порекла 5) напише патентну пријаву и пријаву за регистровање ознаке географског порекла 6) испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1) Планирање докторске дисертације: избор теме, претраживање научне литературе, писање пријаве докторске дисертације, планирање експеримената, проналажење одговарајућих аналитичких метода, постављање хипотеза, извођење експеримената, анализа добијених резултата, обрада података; 2) Писање докторске дисертације: апстракта, увода, прегледа литературе, материјала и метода, резултата и дискусије, закључка, референци; 3) Презентовање докторске дисертације: припрема презентације и излагање; 4) Креирање и писање научног рада; 5) Припреме и начини презентовања научног саопштења; 6) Облици интелектулане својине (патент, жиг, ауторско право, дизајн и пословне тајне); 7) претраживање патентне базе Espacenet, писање патентне пријаве, поступак за признавања патента, повреда патента; 8) Заштита производа ознаком географског порекла. <i>Практична настава:</i> Планирање експеримента коришћењем конкретних примера, претраживање научних база коришћењем кључних речи, претраживање патентних база, писање аптракта, прављење оралне презентације, прављење постера, писање патентне пријаве.			
Препоручена литература: 1. Jürg P. Seiler (2005): Good Laboratory Practice – the Why and the How, Springer-Verlag Berlin Heidelberg , Germany; 2. Bettelheim and Landesberger (2007): Laboratory, Experiments for General, Organic and Biochemistry, Cengage Learning, UK; 3. Завод за интелектулану својину РС: Приручник за наставу о патентима, Европска патентна академија, Минхен, Немачка			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3		Практична настава: 3
Методе извођења наставе: Интерактивна предавања и консултације коришћењем колаборативних и кооперативних метода активног учења.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 40	Завршни испит	Поена 60
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	30	усмени испт	60
колоквијум-и	-		
семинар-и	-		

Назив предмета: ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА СТАТИСТИКА		
Наставник или наставници: Малетић О. Радојка, Јанковић Шоја Д. Свјетлана		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање знања и разумевања неопходних за постављање огледа у пољопривредним истраживањима и статистичка анализа добијених резултата.		
Исход предмета: Вештина примена статистичких метода и компјутерска обрада статистичких података и закључивање на основу добијених резултата.		
Садржај предмета: I део: Тестирање параметарских хипотеза, моћ теста и обим узорка. Непараметарске процедуре: Mann-Whitney U-тест; Wilcoxon тест еквивалентности. Принципи и проблеми у пољопривреди: основни принципи извођења огледа, експериментална јединица и експериментална техника, основа плана огледа, математички модел плана; Једнофакторска анализа варијансе: потпуно случајни план (план, модел, анализа, тестови поређења средина третмана, интеркласна корелација), потпуно случајни блок систем (план, модел, анализа, тест адитивности, броја понављања), латински квадрат (план, модел, анализа); Непараметарске процедуре: Kruskal-Wallis тест; Friedman-ов тест. Вишефакторска анализа варијансе: појам факторијалног огледа, огледи са два фактора, огледи са три и више фактора (план, математички модел, анализа); Хијерархијски огледи. План подељених парцела (split-plot): план, математички модел и анализа варијансе; Анализа података из серије огледа: анализа у више сезона и година, анализа на више локација и дугогодишњи огледи. II део: Вушеструка регресија и колерација: Линеарна регресија са две независне променљиве; математички модел; претпоставке за оцену модела; тестирање значајности; интерполација и екстраполација; Коefицијент корелације ранга; Делимична и вишеструка корелација; оцена коefицијената делимичне и вишеструке корелације; значајност коefицијената; Метод главних компонената: дефиниција, особине, интерпретација главних компонената, оцена, тестирање, избор броја и примена главних компонената; Факторска анализа: статистички модел, издвајање и ротација фактора и факторски скорови; Дискриминациона анализа: појам, мере блискости (сличности и разлике), дискриминациона функција, оцењивање доприноса променљивих моделу, дискриминација и класификација јединица скупа и вредновање модела; Анализа груписања: дефинисање основних појмова, хијерархијски и нехијерархијски методи груписања, одређивање броја класа и оцена резултата груписања.		
Препоручена литература: 1. Станковић Јелена, Ралевић Н., Љубановић-Ралевић Ивана, 1992. Статистика са применом у пољопривреди. Пољопривредни факултет, Београд-Земун 2. Хаџивуковић С., 1973. Статистички методи. Пољопривредни факултет, Нови Сад 3. Gomez K.A., Gomez A.A., 1984. Statistical Procedures for Agricultural Research. John Wiley & Sons 4. Ковачић З., 1998. Мултиваријациона анализа. Економски факултет, Београд.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 0
Метод извођења наставе: Теоријска и практична настава се одржава за све области. Колоквијуми прате практичну наставу (укупно 2). Обрада података на компјутеру.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Семинарски рад 20 поена, писмени испит 40 поена и усмени испит 40 поена.		

Назив предмета: ИНСТРУМЕНТАЛНЕ МЕТОДЕ АНАЛИЗА			
Наставник или наставници: Весна М. Ракић, Милош Б. Рајковић, Малиша П. Антић, Мирољуб Бараћ, Биљана Вуцелић-Радовић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: /			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање а) знања/разумевања инструменталних метода анализе у научним истраживањима, у контроли квалитета и безбедности у индустрији хране; познавање in-line, on-line, at-line и off-line инструменталних метода и поступака; услова и мерења попосебним захтевима (НАССР) или других специфичних захтева; б) вештина примене савремених инструменталних метода у научним истраживањима, у контроли квалитета и у процесима производње хране.			
Исход предмета: На крају предмета студент треба да покаже: 1. познавање теоријских основа одређених инструменталних метода анализе, и на основу тога: 2. препознавање њихове применљивости у конкретним случајевима; 3. оспособљеност за руковањем одређеним инструменталним методама анализе.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Основе и примена инструменталних метода базираних на феноменима везаним за електромагнетна зрачења (UV-Vis спектроскопија, Инфрацрвена (IR) спектроскопија, Нуклеарна магнетна резонантна (NMR) техника, Атомска апсорпциона спектроскопија (AAS) и пламена фотометрија, Електрон прамагнетна резонанца (EPR), Гама нуклеарна спектрометрија. Метода дифракције X зрака (XRD). Флуоресцентне и фотоакустичне методе. Микроталасна мерења у индустрији хране); Основе и примена електрохемијских метода (Потенциометријске методе, Кондуктометријске методе, Амперометријске методе, Методе код којих се врши претварање у електрични сигнал); Основе и примена хроматографских метода: IC, GC, LC, HPLC; Основе и примена ензимских метода (Имуноензимске методе, PCR); Основе и примене електрофоретских метода; Основе и примена термалноаналитичких метода (калориметрија, DSC, TG); Основе и примена масене спектрометрије (Масена спектрометрија у комбинацији са: GC, LC, HPLC, електрофорезом). <i>Практична настава:</i> Експериментални рад (демонстрације или рад студената) на јон-метру, гасном хроматографу, HPLC-у, атомском апсорпционом спектрофотометру (AAS); DSC калориметру. Тумачење резултата (спектра/сигнала) IR спектрометрије, XRD, термоаналитичких метода и осталих аналитичких метода, битних за студенте прехранбене технологије.			
Препоручена литература: 1. Rouessac, F., Rouessac, A. (2007): Chemical Analysis Modern Instrumentation Methods and Techniques, John Wiley & Sons; 2. Milosavljević, S. (1998): Strukturne instrumentalne metode, 2. Izdanje, Hemijski fakultet Univerziteta u Beogradu; 3. Kress-Rogers, E., Brimelow, C.J.B. (Eds.) (2002): Instrumentation and Sensors for the Food Industry, Woodhead Publishing in Food Science and Technology CRC Press; 4. Food Chemicals Codex, 5th edition, The National Academies Press, Washington D.C., 2004. 5. Nolett, L.M., ed. (2000): Food Analysis by HPLC, Marcel Dekker, New York; 6. Kitson, F.G., Karse, B.S., McEwen (1996): Gas Chromatography and Mass Spectrometry: A Practical Guide, Academic Press, San Diego; 7. Price, C.P., Stevens, L. (2003): Fundamentals of Enzymology: The Cell and Molecular Biology of Catalytic Proteins, 3rd ed., Oxford University Press, UK;			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе: Теоријски рад: предавања, интерактивна настава, претраживање литературе, писање семинарског рада, консултације. Студијски истраживачки рад: извођење експеримената на одређеним инструментима, или тумачење резултата/спектра/сигнала.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	80
семинар-и	20		

Назив предмета: МИКРОБИОЛОШКЕ МЕТОДЕ АНАЛИЗЕ		
Наставник или наставници: Никшић П. Миомир, Радин Д. Драгослава, Радуловић Т. Зорица, Клаус С. Анита		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 7		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања метода анализе у микробиолошким научним истраживањима, овладавање савременим микробиолошким техникама детекције микроорганизама б) вештина примене савремених микробиолошких метода научним истраживањима, у микробиолошкој контроли квалитета хране и у процесима производње хране.		
Исход предмета: На крају предмета студент треба да : разликује и дефинише теоријске основе одређених савремених микробиолошких метода анализе; препозна њихове предности и недостатке и њихову применљивост у конкретним случајевима; развије аналитички и флексибилан приступ у решавању проблема из области микробиолошке методологије у анализама хране; оспособљеност за руковање одређеним новим инструменталним методама микробиолошке анализе; испољава спремност и способност за индивидуални и тимски рад; креативно и критички даје мишљење и доноси закључке; критички тестира научне хипотезе, дизајнира експеримент, анализира резултате и презентује стечено знање.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Анализа и поређење класичних микробиолошких метода, брзи тестови за детекцију микроорганизама, примена и значај одређивања АТП као индикатора хигијенске исправности, примена 3 М тестова, биохемијска карактеризација микроорганизама применом АПИ тестова, молекуларна карактеризација сојева, методе изолације ДНК код прокариота и еукариота, примена PCR метода, одређивање бактериоцинске активности, кондуктометријске методе, имунолошке методе <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Експериментални рад (демонстрације или рад студента) са савременим китовима за детекцију микроорганизама и рад на доступним апаратима у циљу овладавања осталих аналитичких метода, битних за студенте докторских студије прехранбене технологије.		
Препоручена литература: 1. Bacteriological analytical manual (2001). FDA 2. Frances P. Downes and Keith Ito. (2001). Compendium of methods for the microbiological examination of foods. 4th Edition edited by American Public Health Association.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 1
Методe извођења наставе: <i>Теоријски рад:</i> предавања, интерактивна настава, претраживање литературе, писање семинарског рада, консултације; <i>Практична настава:</i> извођење експеримената на одређеним инструментима, или тумачење резултата/ спектра/ сигнала.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Практична настава 20 Семинари 30 Усмени испит 50		

Назив предмета: ХЕМИЈСКЕ И БИОХЕМИЈСКЕ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ ПРОИЗВОДА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА		
Наставник или наставници: Бараћ Б. Мирљуб, Пешић Б. Мирјана		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање продубљених знања, вештина и ставова из области хемијских и биохемијских трансформација које се дешавају у производима анималног порекла током свих технолошких фаза производње и вештине праћења и тумачења и решавања проблема у вези са хемијским и биохемијским променама током технолошких поступака припреме производа анималног порекла, поступака изоловања и карактеризације промена проузрокованих у појединим фазама технолошких поступака производње.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1) систематски дефинише и детаљно објасни хемијске трансформације које се дешавају у производима анималног порекла у свим фазама технолошког процеса производње 2) систематски дефинише и детаљно објасни биохемијске трансформације које се дешавају у производима анималног порекла у свим фазама технолошког процеса производње, 3) сагледава, прати и утврди степен и карактер промена на доминантним компонентама производа анималног порекла током технолошких фаза производње, 4) учествује појединачно и у тима у решавању конкретних проблема из области предмета на креативан начин уз примену метода анализе, процене и синтезе нових и сложених идеја и концепата 5) испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење, интегрисање знања из различитих области, изражену способност говорне и писане комуникације и презентације стеченог знања		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1) Хемијски састав млека и меса. 2) Ензими млека и меса. 3) Липиди млека и меса. 4) Термички индуковане промене у млеку и месу. 5) Биохемијске трансформације угљених хидата анималног порекла. 6) Хемијске и биохемијске трансформације током зрења меса и производа од млека. 7) Хемијске и биохемијске трансформације ензимски индуковане коагулације млека. 8) Физичко-хемијске трансформације проузроковане киселом коагулацијом млека. 9) Хемијске и биохемијске промене носиоца боје у месу и производима од меса. <i>Студијски истраживачки рад</i> као семинарски рад предвиђен је из поглавља које студент изабере као најрелевантније за његов научни рад. На испиту се полажу одабрана поглавља.		
Препоручена литература: 1. Fox, P.F., McSweeney Dairy chemistry and biochemistry, Blackie Academic Professional, London, New York., 1998; 2. Smith, G., ed. Dairy processing, CRC Press, New York, 2003; 3. Hui, H., ed. Food biochemistry and food processing, Blackwell Publ., 2006; 4. Мађеј, О., Јовановић, С., Бараћ, М. Протеини млека, Пољопривредни факултет, Београд, 2006		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: Предавања у комбинацији са интерактивном наставом ће се примењивати у свим наставним поглављима предмета у различитом обиму. Од метода интерактивне наставе користе се индивидуалне, групне односно тимске колаборативне и кооперативне методе активног учења.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе износе 40 поена и састоје се од семинарског рада који носи 30 поена и студијског истраживачког рада који носи 30 поена. Показано знање на испиту носи 40 поена.		

Назив предмета: ХЕМИЈСКЕ И БИОХЕМИЈСКЕ ТРАНСФОРМАЦИЈЕ ПРОИЗВОДА БИЉНОГ ПОРЕКЛА		
Наставници: Антић П. Малиша, Станојевић П. Слађана, Поповић-Ђорђевић Јелена, Филиповић Ненад		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет омогућава студентима стицање продубљених знања, вештина и ставова из области механизма, контроле и регулације трансформација конституената производа биљног порекла у току производње, прераде, паковања и складиштења, као и стицање вештина у примени савремених метода у циљу изоловања, квалитативне и квантитативне карактеризације конституената производа биљног порекла и једињења насталих услед хемијских и биохемијских промена у току прераде, паковања и складиштења.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета студент треба да буде способан да: 1) систематски дефинише и детаљно објасни механизме трансформација конституената намирница биљног порекла услед примене одрђених параметара производње и складиштења намирнице, 2) дефинише и објасни промене у намирници услед дејства средстава за заштиту биља, као и микроорганизама, 3) дефинише и објасни промене у намирници настале услед примене различитих адитива у процесу производње, 4) дефинише и објасни механизме промена услед контакта намирнице и амбалажног материјала, као и материјала опреме за прераду, 5) систематски дефинише и детаљно објасни карактеристике евентуалних пратећих производа у процесу производње намирнице биљног порекла, 6) дефинише поступке и концепте и имплементира стандардне оперативне процедуре у циљу решавања конкретних проблема из области хемијских и биохемијских промена конституената намирница биљног порекла у току прераде, паковања и складиштења, 7) учествује појединачно и/или у тиму у решавању конкретних проблема из области предмета на креативан начин уз примену метода анализе процене и синтезе нових и сложених идеја 8) испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење, интегрисање знања из различитих области, изражену способност говорне и писане комуникације и презентације стеченог знања.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1) Механизми промене биолошки вредних компонента намирница биљног порекла у току производње и прераде. 2) Механизми промене биолошки вредних компонента намирница биљног порекла у току паковања и складиштења. 3) Промене у намирницама биљног порекла изазване додавањем адитива. 4) Промене услед контакта намирнице биљног порекла и амбалажног материјала, као и материјала опреме за прераду. 5) Хемијске и биохемијске промене у намирницама биљног порекла настале услед дејства микроорганизама. 6) Хемијске и биохемијске промене конституената намирница биљног порекла настале услед дејства средстава за заштиту биља. 7) Енергетска вредност и функционалне карактеристике биомолекула хране биљног порекла. 8) Активност и садржај антинутритивних фактора у намирницама биљног порекла. <i>Студијски истраживачки рад:</i> 1) Могућност примене одабраних савремених хемијских и биохемијских метода анализе хране које су у сагласности са дисертацијом студента. <i>Семинарски рад:</i> Обрада појединих делова теоријске наставе у складу са докторском дисертацијом студента. <i>Испит:</i> Презентација семинарског рада и решавање конкретних проблема из области промене биомолекула намирница биљног порекла у току прераде, производње, паковања и складиштења, а у складу са горе наведеним садржајем теоријске наставе.		
Препоручена литература: 1) H.-D. Belitz, W. Grosch, P. Schieberle: Food Chemistry. 4th ed. Springer, Berlin, 2009. 2) Buchanan, B., Grisse, W., Jones, R. (2000). Biochemistry and molecular biology of plants; American Society of plant physiologists. 3) Nollet, M.L.L., Toldr, A.F., Benjakul, S., Paliyath, G., Hui, Y.H. (2012). Food biochemistry and food processing, 2 th edition, Blackwell Publishing, USA. 4) Watson, H.D. (2000). Food chemical safety, Volume 1: Contaminants, CRC Press, USA. 5) Watson, H.D. (2000). Food chemical safety, Volume 2: Additives, CRC Press, USA. 6) Базе научних података доступне са ИНТЕРНЕТ-а.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методе извођења наставе: Теоријска и интерактивна настава и презентација семинарског рада.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

активност у току предавања – 10 поена; семинарски рад – 30 поена; усмени испт – 60 поена

Назив предмета: МИКРОБИОЛОГИЈА ХРАНЕ И ПРЕДИКТИВНА МИКРОБИОЛОГИЈА
Наставник или наставници: Радуловић Т. Зорица, Никшић П. Миомир, Радин Д. Драгослава, Клаус С. Анита, Пантић Д. Милена, Мирковић М. Милица
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 12
Услов: /
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: знања/разумевања карактеристика и детекције група микроорганизама као што су бактерије, гљиве, квасци значајни за прозводњу хране, карактеристика и детекције микроорганизама који изазивају кварење хране и патогених микроорганизама који нарушавају безбедност хране. Студент треба да дефинише групе микроорганизама значајних за производњу, безбедност и одрживост хране, да манипулише њима, да детерминише услове за продукцију примарних и секундарних метаболита, да предвиди њихову активност под утицајем различитих еколошких фактора, а на основу тога да оформи и дефинише моделе који се односе на микробиолошку безбедност и одрживост различитих прехранбених производа.
Исход предмета: На крају модула студент треба да: дефинише и упореди карактеристике различитих група микроорганизама присутних у прехранбеним производима, као и изворе њиховог присуства, детерминише улогу микроорганизама у ферментационим и трансформационим процесима, и улогу њихових примарних и секундарних метаболита; дефинише и предвиди физичке, хемијске и еколошке факторе који утичу на активност микроорганизама; усмерава активност стартер и допунских култура у производњи прехранбених производа; анализира и детектује патогене микроорганизме, као и оне који изазивају кварење хране; предвиди микробиолошке променљивости у конкретним случајевима; креира предиктивне моделе микробиолошке безбедности и одрживости производа у статичним и динамичним условима спољне средине (хране); анализира и обради добијене резултате применом базе података и одговарајућих софтверских програма за предиктивно моделовање у микробиологији хране; дефинисање примене конкретних модела у различитим сценаријима који се јављају у храни, зависно од утицаја различитих фактора који утичу на метаболитску активност микроорганизама, тј. микробиолошку безбедност и одрживост хране
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике и метаболизам микроорганизама значајних за индустријску производњу хране: бактерије млечне киселине, сирћетне бактерије, спорогене бактерије, квасци и више и ниже гљиве; Карактеристике стартер култура и потенцијали примене; Пропагација микроорганизама, вођење процеса и детерминација метаболита. Аеробни и анаеробни микробиолошки процеси. Раст и метаболизам микроорганизама који изазивају интоксикације и тоksiинфекције у храни, салмонеле, стафилококе, <i>E.coli</i> , <i>Listeria monocytogenes</i> , итд; Значај еколошких фактора за развиће микроорганизама у храни: рН, температура, A_w вредност, оксидоредукциони потенцијал, проценат соли и др; Раст и метаболизам микроорганизама који изазивају кварење прехранбених производа; Предиктивно моделовање у микробиолошкој безбедности и одрживости хране, моделовање микробиолошког одговора у храни, на различите променљиве факторе раста микроорганизама. Моделовање у хранљивим подлогама и моделовање у различитој храни, примена одговарајућих база података и софтверских програма неопходних у креирању различитих модела. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Експериментални рад (демонстрације или рад студента) у циљу овладавања техникама детекције различитих група микроорганизама, њихове метаболичке активности, предиктивно моделовање микробиолошког одговора микроорганизама одговорних за производњу, безбедност и одрживост хране, примена одговарајућих софтверских програма неопходних за предвиђање конкретних случајева.
Препоручена литература: 1. Bibek Ray: Fundamentals of Food Microbiology, Third Edition, CRS Press 2003   2. Robin C. McKellar, Xuewen Lu, Pejin, D. (2004) Modeling microbial responses in food. CRC Press, Washington.   3. Steele, R. (2004). Understanding and Measuring the Shelf-Life of Food. Woodhead Publishing

4. David Kilcast and Persis Subramaniam (2000) The stability and shelf-life of Food. CRC Press, Washington.		
5. Softverski program www.combase.cc Patogen Modeling Program Online www.ars.usda.gov/services/docs.htm?docid=6786		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: <i>Теоријски рад:</i> предавања, интерактивна настава, претраживање литературе, писање семинарског рада, консултације; <i>Практична настава:</i> извођење експеримената на одређеним инструментима, примена предиктивног моделовања на конкретним случајевима, тумачење резултата.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Практична настава 20 Семинари 30 Усмени испит 50		

Назив предмета: <i>IN VIVO, IN VITRO</i> И <i>IN SILICO</i> ПРИСТУПИ У БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ		
Наставник или наставници: Андреја Рајковић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање продубљених знања, вештина и ставова из области <i>in vivo</i> , <i>in vitro</i> и <i>in silico</i> приступа у безбедности хране и моделовања, као и екстраполације добијених података ка антиципираним (претпостављеним) вредностима утицаја контаминената хране на људско здравље.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1) систематски дефинише и детаљно објасни шта су <i>in vivo</i> , <i>in vitro</i> и <i>in silico</i> приступи, 2) систематски дефинише и детаљно објасни њихове основне карактеристике 3) дефинише поступке и методе њихове примене, 4) познаје, анализира и сагледава важност њихове примене у управљању безбедношћу хране 5) познаје, анализира и сагледава важност њихове примене у процени ризика, 6) учествује појединачно и у тима у решавању конкретних проблема из области предмета на креативан начин уз примену метода анализе, процене и синтезе нових и сложених идеја и концепата 7) испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење, интегрисање знања из различитих области, изражену способност говорне и писане комуникације и презентације стеченог знања.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1) Основи токсикологије, 2) концепта АДМЕ (апсорпција, дистрибуција, метаболизам и излучивање, 3) механизмима помоћу којих биолошки и хемијски контаминенти из хране могу угрозити људско здравље. Овде су обухваћена следећа питања: доза-одговор, hormesis, једнократна и вишеструка изложеност, појмови FSO концепт, NOAEL, LOAEL, TD ₅₀ , LD ₅₀ , MoS, МоЕ, TI, ADI, TDI, инфективна доза и интоксикативна доза, 4) алтернативно тестирање, примена и екстраполација <i>in vivo</i> , <i>in vitro</i> и <i>in silico</i> приступа у микробиолошкој и хемијској безбедности хране, 5) процена и карактеризација ризика, 6) тестови токсичности и вируленције, 7) Алтернативне методе у токсикологији и процени патогеног потенцијала, ЗР, 8) алати и технике за ПБПК моделирање, <i>in silico</i> QSAR и VFAR. <i>Практична настава: вежбе:</i> вежбе су предвиђене из поглавља које студент изабере као најрелевантније за његов научни рад, а садржаће примене 1. FSO, NOAEL, LOAEL, TD ₅₀ , LD ₅₀ , МоЕ, МоЕ, TI, ADI, TDI, инфективна доза и интоксикативна доза концепта, 2. Софтвери: PMP, Combase, QSAR, 3. Модерна биохемија, молекуларна и ћелијска биологија, рачунарске науке, биоинформатика, технологије високог протока и високог садржаја за идентификацију негативних ефеката и карактеризација потенцијалних патогена и токсиканата у храни.		
Препоручена литература: 1. Бараћ, М., Пешић, М., А. Костић: Биолошки активне компоненте хране, Пољопривредни факултет, Београд-Земун, 2015, 204 стр., ИСБН 978-86-7834-220-2; 2. Пешић, М., Костић А., Бараћ М: Биоактивне компоненте хране – практикум, Пољопривредни факултет, Београд-Земун, 2017, 171 стр., ИСБН 978-86-7834-275-2; 3. Shibamoto, T., Bjeldanes, L.F. 2009: Introduction to food toxicology, Food Science and Technology International Series, Ed. Taylor, S.L., Second Ed., Elsevier, Inc, UK; 4. Brimer, L. (2011): Chemical Food Safety, CAB International, Wallingford, UK.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: Предавања и вежбе у комбинацији са интерактивном наставом ће се примењивати у свим наставним поглављима предмета у различитом обиму. Од метода интерактивне наставе користе се индивидуалне, групне односно тимске колаборативне и кооперативне методе активног учења.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Предиспитне обавезе износе 50 поена, а састоје се од написаног прегледног рада или постер презентације које носе 30 поена и семинарског рада који носи 20. Показано знање на писменом испиту носи 50 поена.		

Назив предмета: ВИШИ КУРС СЕНЗОРНЕ АНАЛИЗЕ ХРАНЕ		
Наставник или наставници: Никола С. Томић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: /		
Циљ предмета:		
Циљ предмета је да се студенту омогући стицање теоријског и практичног знања у погледу: - одабира и примене метода сензорне анализе у складу са поставком научног експеримента, - мерења интензитета појединих сензорних својстава и контроле квалитета добијених података, и - повезивања информација добијених сензорним испитивањем са другим видовима мерења.		
Исход предмета:		
После реализације наставе и полагања испита, студент би требало да буде оспособљен да: - теоретски сагледа суштину примене различитих метода сензорне анализе; - организује обуку и увежбавање оцењивача за мерење интензитета појединих сензорних својстава производа; - испланира експеримент и организује сензорно испитивање производа применом појединих метода сензорне анализе; - обради, анализира и интерпретира резултате сензорне анализе; - испита однос информација добијених сензорним испитивањем са другим видовима мерења.		
Садржај предмета:		
<i>Теоријска настава:</i> Уводни део (осврт на поделу метода сензорне анализе хране и обезбеђење неопходних услова за објективно и непристрасно извођење сензорног испитивања); Теорија дискриминације (сличност и тестирање еквиваленције, Турстонова скала); Мерење прагова осетљивости и реакције чула на надражај из спољашње средине; Дескриптивна анализа (профил укусоности, профил текстуре, Спектрум метода); Испитивање текстуре; Испитивање изгледа; Контрола квалитета података добијених дескриптивном анализом и корекционе методе за њихово побољшање; Повезивање информација добијених сензорним испитивањем са другим видовима мерења; Мапирање преференције потрошача (разумевање односа између сензорних својстава производа и прихватљивости од стране потрошача); Поставка експеримента и решавање проблема (униваријетни и мултиваријетни приступ).		
<i>Практична настава:</i>		
Практична настава обухвата: - припрему узорка за увежбавање студената у погледу мерења интензитета појединих сензорних својстава, - дефинисање и калибрацију скала, као и само увежбавање студената у погледу коришћења дефинисаних скала, - практично извођење појединих дескриптивних метода сензорне анализе, - обраду, анализу и интерпретацију добијених резултата, - израду семинарског рада.		
Препоручена литература:		
1. Lawless, H.T., Heymann, H. (2010). Sensory evaluation of food – Principles and practices. <i>Second edition</i>, Springer Science+Business Media, LLC. 2. Meilgaard, M., Civille, G.V., Carr, B.T. (1999). Sensory evaluation techniques. <i>Third edition</i>, CRC Press LLC. 3. Næs, T., Brockhoff, P.B., Tomic, O. (2010). Statistics for sensory and consumer science. <i>First edition</i>, John Wiley and Sons, Ltd. 4. Næs, T., Risvik, E. (1996). Multivariate analysis of data in sensory science. Edited book, <i>First edition</i>, Elsevier Science B.V. 5. Томић, Н. (2016). Сензорна анализа хране. Практикум са теоријским основама. Београд: Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе:		

Настава се реализује у типу интерактивног метода у оквиру којег се, поред усменог излагања предавача уз визуелну презентацију која прати излагање, активност студената подстиче активношћу осталих чланова групе. Током вежбања и индивидуалног рада студената, наставник има улогу координатора свих активности од припреме узорака, преко увежбавања, до практичног извођења појединих метода. Такође, у наставу су укључени и сви видови консултација. Провера знања студената се остварује кроз активности током наставе, кроз решавање теста и током усменог испита.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	60 поена	Завршни испит	40 поена
семинар	50	писмени испит	-
презентација семинара	10	усмени испт	40

Назив предмета: ТЕХНОЛОШКА СВОЈСТВА СИРОВИНА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА		
Наставник или наставници: Предраг Пуђа, Душан Живковић, Снежана Јовановић, Јелена Миоциновић, Игор Томашевић, Славиша Стајић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 12		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту проширење постојећих и стицање и разумевање виших знања из области познавања састава и својстава сировина анималног порекла односно различитих врста млека и меса важних за даљу обраду и прераду.		
Исход предмета: На крају студија студент би требало да покаже • темељно познавање и разумевање млека као колоидног система, његовог састава и структуре; • темељно познавање и разумевање састава, структуре и својстава меса; • познавање међусобних интеракција појединих конституената млека и меса; • разумевање утицаја различитих фактора на састав и својства млека и меса; • способност аналитичког приступа у примени савремених научних метода испитивања; • способност праћења савремених достигнућа у области сировина анималног порекла; • способност темељног анализирања и тумачења резултата испитивања састава и својстава сировина анималног порекла савременим статистичким алатима; • самостално решавање практичних и теоријских проблема; • критички мисли и развија креативно мишљење; • презентује стечена знања кроз писмене и усмене форме излагања.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Колоидни систем млека; Састав и технолошка својства млека; Утицај различитих фактора на стабилност и дестабилизацију колоидног система и компоненте састава млека; Грађе меса и ткива која чине месо (хистологија, цитологија и физиологија мишића и ткива која чине месо), постморталних промена у мишићима и месу (разградња АТП-а, гликолиза, ригор мортис, зрење меса); аутолизе угљених хидрата, протеина, масти и азотних материја. <i>Практична настава:</i> Практична настава обухвата лабораторијски рад који се базира на примени савремених метода у анализи хемијског састава и својстава сировина анималног порекла (млека и меса) као и студијско истраживачки рад који се базира на изучавању литературе у овој области.		
Препоручена литература: 1. Мађеј, О., Јовановић, С., Бараћ, М. (2007): Протеини млека. Монографија, Пољопривредни факултет, Земун. 2. Fox, P.F., McSweeney, P.L.H. (2013): Advanced Dairy Chemistry. Plenum Publishers, NY. 3. Fox, P.F., McSweeney, P.L.H. (1998): Dairy Chemistry and Biochemistry, Blackie Academic & Professional, London, UK. 4. Min, Du, McCormick, R. J. (2009). Applied Muscle Biology and Meat Science, CRC Press. 5. Часописи: Journal of Dairy Science, J. of Dairy Research, Int. Dairy Journal, Dairy Science and Technology, Meat Science, itd.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом, обрада и анализа савремене научне и стручне литературе. Обавезна је израда семинарског рада који је повезан са студијским истраживачким радом, прегледом литературних референци у одабраној области као и радом на докторској дисертацији. У току извођења студенти ће део стеченог знања презентовати у оквиру усмене презентације семинарског рада.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Оцена знања (максимални број поена 100). Комбинација предиспитних обавеза (оцена семинарског рада 40, практичног рада 20) и завршног усменог испита, у односу 60:40.		

Назив предмета: ПРЕХРАМБЕНО-ТЕХНОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО		
Наставник или наставници: Недовић А. Виктор		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 13		
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања управљања и контроле биореакторским системима, анализе параметара система, моделовања биопроцеса; б) вештина практичног извођења одређеног биопроцеса, његове анализе, повећања ефикасности процеса.		
Исход предмета: Познавање и разумевање свих ставки задатих у циљу предмета.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Увод у прехранбено инжењерство; Биореакторски системи и биокатализатори од значаја за прехранбену индустрију. Биокатализа и биокатализатори: Суспендовани и имобилисани биокатализатори. Брзина реакције. Ефикасност система. Инкапсулисани системи у прехранбеној индустрији. Типови биореактора за процесе у прехранбеној индустрији: Хидродинамички параметри рада биореактора. Анализа мешања у систему. Кинетика процеса. <i>Практична настава:</i>		
Препоручена литература: 1. James M. Lee, Biochemical Engineering, Washington State University, 2002. 2. Nedovic, V. and Willaert, R. (Eds.) Fundamentals of Cell Immobilisation Biotechnology, Kluwer Academic Publishers, 2004. 3. Nedovic, V. and Willaert, R. (Eds.) Applications of Cell Immobilisation Biotechnology, Springer, 2005. 4. Миливојевић, М., Ђорђевић, В., Бугарски, Б., Недовић, В. <i>Биопроцесно инжењерство</i> . Академска мисао, Београд, 2013. 4. Vilstrup, P. (Ed.) Microencapsulation of Food Ingredients, Leatherhead Food International, 2001.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом и семинарским радовима ће се држати у свим областима у различитим односима. Провера знања тестовима прати области пређене на предавањима (укупно 2).		
Оцена знања (максимални број поена 100) Активност у току предавања: 10 поена Семинар: 30 поена Писмени испит: 30 поена Усмени испит: 30 поена		

Назив предмета: ВИШИ КУРС ОРГАНСКЕ ХЕМИЈЕ			
Наставници: Весна В. Антић, Малиша П. Антић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 13			
Услов: /			
Циљ предмета: Упознавање са теоријским основама органске хемије и стереохемије, са посебним освртом на молекуле природних производа.			
Исход предмета: На крају модула студент треба да покаже знање, односно разумевање из области електронских ефеката у органским молекулама (индуктивни ефекти, резонанција, хиперкоњугација, ароматичност), стереохемије, интрамолекулских дејстава и равнотежних система типа киселина-база у органској хемији..			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Електронски ефекти у органским молекулама: индуктивни ефекти, резонанција, хиперкоњугација, ароматичност; Стереохемија: конфигурација, облик и димензије молекула, енантиомерија, асиметрични атоми, рацемске модификације, асиметрична синтеза, стереохемија цикличних једињења; Интрамолекулска дејства: дипол-дипол, дипол-индуковани дипол, водонична веза; Равнотежни системи типа киселина-база у органској хемији: дефиниције и опште особине киселина и база, утицај структуре на киселост и базност органских једињења, таутомерија.			
Препоручена литература: 1. К. Р. С. Vollhardt, N. E. Schore: Органска хемија – структура и функција; Дата статус, Наука; Београд 2004. 2. М. Љ. Михаиловић: Основи теоријске органске хемије и стереохемије; Грађевинска књига; Београд 1970. 3. Н. В. Kagan: Органска стереохемија; Хемијски факултет; Београд 2003. 4. С. Петровић, Д. Мијин, Н. Стојановић: Хемија природних органских једињења; ТМФ; Београд 2005.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе: Теоријска настава, теоријске вежбе и интерактивна настава. Предвиђен је семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 40	Завршни испит	Поена 60
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	60
колоквијум-и	-		
семинар-и	30		

Назив предмета: ГЕНЕТИКА МИКРООРГАНИЗАМА		
Наставник или наставници: Радуловић Т. Зорица, Никшић П. Миомир, Радин Д. Драгослава, Клаус С. Анита, Пантић Д. Милена, Мирковић М. Милица		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 13		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања основних група микроорганизама значајних за индустријску производњу; упозна генетику најважнијих група микроорганизама као што су бактерије, гљиве, квасци и вируси студент треба да стекне б) <u>вештине</u> , препознавања основних група микроорганизама значајних за биотехнологију, основних техника генетских манипулација, практично извођење генетских манипулација а у циљу ефикасног учења, критичког мишљења и евалуације наставе и исхода		
Исход предмета: На крају модула студент треба да покаже: 1. познавање теоријских основа одређених савремених генетских метода и на основу тога; 2. предвидети њихову применљивости у конкретним случајевима; 3. формулисати и дефинисати генетску методологију у креирању експеримента; 4. тумачење резултата и доношење закључака о исправности примењене методологије, 5. компаративно сагледавање могућности примене више генетских метода		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Генетика микроорганизама: појам, значај и активност микроорганизама; Микроорганизми значајни за индустријску производњу: бактерије, квасци, актиномицетеи више и ниже гљиве, вируси. Гени и генетски елементи: Манипулације генима;. Генетика бактерија и фага;. Генетика грам позитивних бактерија, Генетика грам негативних бактерија, генетика актиномицета; Генетика квасаца; Генетика гљива;, Генетика вируса; Изолација ДНК; Генетске методе идентификације микроорганизама, Методе трансфера гена; Генетика у пракси; <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Експериментални рад (демонстрације или рад студента) у циљу примене и селекције технике генетских манипулација са бактеријама, бактериофазима, квасцима и гљивама.		
Препоручена литература: 1. David Freifelder (2005). Microbial Genetics, Jones and Barlet Pub. 2. Snyder, L. and Champness W. (2003). Molecular Genetics of Bacteria. 2th ed, ASM Press Wasington. 3. Различити комерцијални практикуми за генетске манипулације произвођача генетских китова		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методe извођења наставе <i>Теоријски рад:</i> предавања, интерактивна настава, претраживање литературе, писање семинарског рада, консултације; <i>Практична настава:</i> извођење експеримената на одређеним инструментима, или тумачење резултата/ спектра/ сигнала.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Практична настава 20 Семинари 30 Усмени испит 50		

Назив предмета: МЕМБРАНСКИ ПРОЦЕСИ У ПРЕХРАМБЕНОЈ ИНДУСТРИЈИ			
Наставник или наставници: Тијана М. Урошевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 13			
Услов: /			
Циљ предмета: Циљ предмета је да студенте упозна са теоријом мембранских сепарационих процеса као и карактеристикама мембрана и мембранских модула. Детаљним приказом одабраних мембранских сепарационих техника и могућностима њиховог комбиновања студенти се оспособљавају за анализу, дизајн и развој мембранских система за примену у прехранбеној индустрији и технолошкој контроли.			
Исход предмета: Савладавањем предвиђеног програма студенти стичу стручна знања за анализу постојећих и развој нових мембранских техника у прехранбеној индустрији, стичу способност да самостално изврше избор, да анализирају и примене одабране процесе у производњи одређене врсте производа, такође стичу и самосталност и иновациону способност за развој и реализацију нових идеја. Свеобухватним сагледавањем проблема остварује се да студенти користе претходно стечена знања за њихово решавање.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Предмет упознаје студенте са општим принципима савремене мембранологије, класификацијом мембранских процеса и њиховом применом у прехранбеној индустрији. Програм предмета обухвата основе мембранологије, а затим преглед и анализу мембранских сепарационих процеса са могућностима примене у прехранбеној индустрији. Наставне јединице: основи мембранологије, мембрански процеси са преносом масе, мембрански контактори и процеси у контакту, структурна интеграција мембранских процеса, примена мембранских процеса у прехранбеној индустрији (производња алкохолних и безалкохолних пића, млека и млечних производа, итд). <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Рачунске вежбе и семинарски радови који прате теоријску наставу			
Препоручена литература: 1. Материјал са предавања, скрипта 2. Baker R.W., Membrane Technology and Applications, 2nd ed., John Wiley & Sons, West Sussex, 2004. 3. Z.F.Cui, H.S. Muralidhara, Membrane Technology – A practical guide to membrane technology and applications in food and bioprocessing, 1st ed., Butterworth-Heinemann is an imprint of Elsevier, 2010.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе: Интерактивна предавања уз коришћење видео презентација и израда семинарског рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	-	писмени испит	
самостални рад студената (семинарски рад)	40	усмени испт	50
колоквијуми (1 испитни)	10	.....	

Назив предмета: ИНЖЕЊЕРИНГ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ У ПРОИЗВОДЊИ ХРАНЕ			
Наставник или наставници: Илија Ђекић, Никола Томић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 13			
Услов: /			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање теоријског и практичног знања о инжењерингу потребног, пројектованог и оствареног квалитета прехранбених производа.			
Исход предмета: Након положеног испита студенти би требало да буду оспособљени да: - разумеју и препознају разлику између потребног, пројектованог и оствареног квалитета прехранбених производа. - да овладају инжењерским техникама управљања квалитетом у производњи хране са циљем смањење разлика између: ○ потребе корисника и потребног квалитета, ○ потребног квалитета и пројектованог квалитета и ○ пројектованог квалитета и оствареног квалитета.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> У оквиру блока предавања предвиђено је да се анализирају инжењеринг концепти потребног, пројектованог и оствареног квалитета прехранбених производа. Инжењеринг концепти подразумевају: (1) Планирање квалитета усмереног ка потребама купца кроз развој захтева корисника у карактеристике прехранбених производа и распрострањавање тих захтева кроз све процесе и процесни модел (QFD - Quality Function Deployment). Развијање функције квалитета и оптимизација квалитета; (2) Тагучијев концепт губитака и крива / функција губитака квалитета; ортогонална поља и однос контролног и узрочног фактора квалитета; инжењеринг система квалитета, параметара квалитета и толеранције квалитета; (3) Канов модел при утврђивању захтева квалитета – захтеви који се очекују, захтеви који се подразумевају и иновативни захтеви. Остваривање задовољства корисника. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Истраживачки / семинарски рад појединих сегмената добијених резултата из докторске тезе.			
Препоручена литература: 1. Taguchi G, Chowdhury S, Wu Y (2005): Taguchi's Quality Engineering Handbook, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, NJ, USA. 2. Naik B. (2005): Axiomatic Quality - Integrating Axiomatic Design with Six-Sigma, Reliability, and Quality Engineering, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе: Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; интерактивна метода; консултације - директне и електронским путем.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда семинарског рада	30	Усмени испит	40
Прегледни рад / постер презентација	30		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ОБРАДЕ СИРОВИНА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА		
Наставник или наставници: Предраг Пуђа, Душан Живковић, Снежана Јовановић, Јелена Миоциновић, Игор Томашевић, Славиша Стајић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 13		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту проширење постојећих и стицање и разумевање виших знања из области обраде сировина анималног порекла и промене њихових својстава под утицајем различитих фактора.		
Исход предмета: На крају студија студент би требало да покаже • темељно познавање и разумевање утицаја различитих фактора (температура, рН) на својства сировина анималног порекла; • разумевање промена реолошких својстава и структурних аспеката кисело и сиршно казеинског гела; • познавање феномена синерезиса киселих и сиршно казеинских гелова; • разумевање сепарационих процеса и техника сушења у обради млека и сурутке; • познавање феномена динамике и кинетике процеса ферментације, сољења и саламурења и сушења код производа од меса • познавање појма месне емулзије и фактора који утичу на њену стабилност. • способност аналитичког приступа у примени савремених научних метода испитивања; • способност праћења савремених достигнућа у области сировина анималног порекла; • способност темељног анализирања и тумачења резултата испитивања савременим информационом и статистичким алатима; • самостално решавање практичних и теоријских проблема; • критички мисли и развија креативно мишљење; • презентује стечена знања кроз писмене и усмене форме излагања.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Кисела коагулација: Вискоеластичност, тиксотропност, и микроструктура кисело казеинског гела; феномени спонтаног синерезиса; Сиришна коагулација: структурни и реолошки аспекти коагулације млека; динамика ферментационих и синеретичких процеса у изради сирева; структура и реологија сирева Сепарациони процеси у преради сурутке; Технике сушења млека и сурутке; Стабилизација и дестабилизација емулзија млечне масти; физичке и структурне карактеристике млечне масти. Месна емулзија: појам и структура; физичко-хемијска својства и стабилност месне емулзије; фактори који утичу на стабилност месне емулзије; Динамика и кинетика ферментационих процеса и процеса сушења у изради производа од меса; Термални и нетермални поступци конзервације меса и производа од меса. <i>Практична настава:</i> Практична настава обухвата лабораторијски рад који се базира на примени савремених метода као што су реолошка мерења за изучавање феномена киселе и сиршне коагулације и утицаја различитих фактора на својства киселих и сиришно казеинских гелова, као и студијско истраживачки рад који се базира на изучавању литературе у овој области.		
Препоручена литература: 1. Мађеј, О., Јовановић, С., Бараћ, М. (2007): Протеини млека. Монографија, Пољопривредни факултет, Земун; 2. Fox., P.F., McSweeney, P.L.H. (2013): Advanced Dairy Chemistry. Plenum Publishers, NY.; 3. Fox., P.F., McSweeney, P.L.H. (1998): Dairy Chemistry and Biochemistry, Blackie Academic & Professional, London, UK.; 4. Toldra, Fidel (editor). Lawrie's Meat Science 8th edition (2017). Woodhead Publishing 5. Dikeman, M., & Devine, C. (editors) (2014). Encyclopedia of Meat Sciences, 2nd edition, Academic Press, UK. 6. Часописи: Journal of Dairy Science, J. of Dairy Research, Int. Dairy Journal, Dairy Science and Technology, Meat Science itd.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Практична настава: 3
Методе извођења наставе: Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом, обрада и анализа савремене		

научне и стручне литературе. Обавезна је израда семинарског рада који је повезан са студијским истраживачким радом, прегледом литературних референци у одабраној области као и радом на докторској дисертацији. У току извођења студенти ће део стеченог знања презентовати у оквиру усмене презентације семинарског рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Оцена знања (максимални број поена 100)'. Комбинација предиспитних обавеза (оцена семинарског рада 40, практичног рада 20) и завршног усменог испита, у односу 60:40.

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ХЛАЂЕЊА И СМРЗАВАЊА ПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА		
Наставник: Снежана М. Стевановић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: /		
Циљ предмета: Настава из овог предмета има за циљ да омогући стицање проширених знања из технологије хлађења и смрзавања прехранбених производа, да упозна студенте са новим достигнућима из ове области ради стицања вештина усавшавања технолошких процеса и самих метода и техника рационализације производње, безбедности прехранбених производа и заштите животне средине. Стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе и оспособљавање студента за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом, као и способности за решавање проблема који могу настати у технолошком процесу производње.		
Исход предмета: Познавање теоријских принципа и утицаја специфичних физичких и хемијских параметара на одвијање дефинисаних процеса. Оспособљеност за утврђивање оптималних поступака за добијање производа захтеваног квалитета. Вештине ефективне и ефикасне примене механизма праћења тока производних фаза, утврђивања квалитета производа и индикатора заштите животне средине. Способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака. Испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Нова техничко-технолошка решења и научна достигнућа у области хлађења и смрзавања прехранбених производа. Савремен концепт технологије са аспекта очувања квалитета хране, рационализације потрошње сировина и енергије, најновија решења у процесној опреми, аналитици и контроли квалитета, као и аутоматизацији. Такође, у наставу су укључени и сви видови консултација. <i>Практична настава:</i> Практична обука за рад на лабораторијским апаратима и пилот постројењима. Примена аналитичких метода у контроли квалитета полазних сировина и финалних производа у циљу ближег дефинисања њихове нутритивне вредности и утицаја примењених технолошких процеса. Посете погонима индустрије замрнуте хране и хладњачама. Праћење параметара и мерења у индустријским условима. Семинарски рад.		
Препоручена литература: 1. Ciobanu A. et al.: Cooling technology in food industry. Abacus Press, Kent.1996. 2. ASHRAE 2006. 3. Salunkhe D., Kadam S. Handbook of Vegetable Science and Technology, Production, Composition, Storage and Processing, Marcel Dekker, New York, 1998; 4. Физиологија и технологија чувања поврћа и воћа, Зоран Илић и сар., 2007. 5. Научни и стручни часописи (домаћи и инострани) који обрађују тематику важну за израду докторске дисертације.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; интерактивне методе; консултације - директне и електронским путем; претраживање литературе.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Усмени испит 60, семинарски рад 40.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ВОЋА И ПОВРЋА		
Наставник: Вукосављевић В. Предраг		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама		
Циљ предмета: Настава из овог предмета има за циљ да омогући стицање проширених знања из принципа конзервисања воћа и поврћа, да упозна студенте са новим достигнућима ради усавршавања технолошких процеса, као и примене нових усвојених знања у пракси. Стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе. Циљ је и да се студенти докторских студија оспособе за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом.		
Исход предмета: Исказана способност коришћења и обраде литературе и правилно тумачење приказаних резултата. Примена теоријских сазнања и правилна примена у пракси. Савладане вештине аналитичког рада и коректно тумачење резултата.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Теоријске основе нових тенденција технолошких операција (иновације) у преради воћа и поврћа и производњи постојећих производа. (Примери: Примена мембранских процеса; Примена ензимских препарата; Поступци спречавања оксидационих промена у току прераде воћа и поврћа, паковања и чувања производа, итд.) Нове врсте производа од воћа и поврћа са биолошки активним компонентама. Прописи о квалитету производа од воћа и поврћа, тумачење и спровођење у пракси. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Производња више врста производа од воћа и поврћа применом нових технолошких поступака. Примена нових аналитичких метода у контроли квалитета производа од воћа и поврћа у циљу ближег дефинисања њихове нутритивне вредности.		
Препоручена литература: 1. Fennema O. – Principles of Food Science, part I, Food Chemistry, Marcel Dekker, New York, 1976. 2. Somogyi L., Ramaswamy H., Hui Y. – Processing Fruits, Science and Technology, volume 1, Biology, 3. Principles and Applications, Technomic Publishing Company, 1996. 4. Somogyi L., Barrett D., Hui Y. – Processing Fruits, Science and Technology, volume 2, Major Processed Products, Technomic Publishing Company, 1996. 5. Salunkhe D., Kadam S. – Handbook of Vegetable Science and Technology, Production, Composition, Storage and Processing, Marcel Dekker, New York, 1998. 6. Бојене материје воћа и поврћа, Александра Тепић, ТМФ-Нови Сад, 2012, 7. Б.Милић, С.Дјилас, Јасна Брунет, Маријана Сакач, Биљни полифеноли, Технолошки факултет – Нови Сад, (2000), 8. Физиологија и технологија чувања поврћа и воћа, Зоран Илић, 2008 9. Берба, сортирање, паковање и чување поврћа, Зоран Илић, 2009 10. Научни и стручни часописи (домаћи и страни) који обрађују теметику важну за израду докторске дисертације.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Консултативна и интерактивна настава, Истраживачки рад уз јавну одбрану појединих сегмената добијених резултата из докторске тезе.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Усмени испит и одбрана семинарских радова (два) у односу 50 : 50.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ВОЋНИХ СОКОВА И ОСВЕЖАВАЈУЋИХ БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА		
Наставник: Вукосављевић В. Предраг		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама		
Циљ предмета: Настава из овог предмета има за циљ да омогући стицање проширених знања о свим технолошким могућностима у производњи квалитетних воћних сокова и освежавајућих безалкохолних пића. Да упозна студенте са новим достигнућима ради усавршавања технолошких процеса, као и примене нових усвојених знања у пракси. Стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе. Циљ је и да се студенти докторских студија оспособе за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом.		
Исход предмета: Исказана способност коришћења и обраде литературе и правилног тумачења приказаних резултата. Оспособљеност за самостално бављење научним радом. Прихватање теоријских сазнања и исказана способност правилне примене у пракси. Савладане вештине аналитичког рада и коректно тумачење резултата.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Примена нових технолошких операција (иновације) у производњи воћних сокова и освежавајућих безалкохолних пића. (Примери: Примена мембранских процеса у бистрењу и филтрирању воћних сокова; Примена ензимских препарата у циљу економичније прераде сировина; Поступци спречавања оксидационих промена у току прераде, паковања и чувања воћних сокова; Стабилизација ОБП са додатим емулзијама, итд.) Нове врсте воћних сокова и ОБП са биолошки активним компонентама. Прописи о квалитету воћних сокова и ОБП, тумачење и спровођење у пракси. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Производња више врста производа од воћа и поврћа применом нових технолошких поступака. Примена нових аналитичких метода у контроли квалитета воћних сокова и ОБП у циљу ближег дефинисања њихове нутритивне вредности.		
Препоручена литература: 1. Вукосављевић П, Вељовић М.: Практикум за Технологију воћа и поврћа – 2012 2. Вукосављевић П, Вељовић М.: Практикум за Технологију воћних сокова, нектара и ОБП –у припреми 3. Бистрење и концентрисање воћних сокова, Предраг Вукосављевић, Монографија, 2008, 4. Fennema O. – Principles of Food Science, part I, Food Chemistry, Marcel Dekker, New York, 1976. 5. Somogyi L., Ramaswamy H., Hui Y. – Processing Fruits, Science and Technology, volume 1, Biology, Principles and Applications, Technomic Publishing Company, 1996. 6. Somogyi L., Barrett D., Hui Y. – Processing Fruits, Science and Technology, volume 2, Major Processed Products, Technomic Publishing Company, 1996. 7. Бојене материје воћа и поврћа, Александра Тепић, ТМФ-Нови Сад, 2012, 8. Б.Милић, С.Дјилас, Ј. Брунет, М.Сакач, Биљни полифеноли, Технолошки факултет – Нови Сад, (2000), 9. The soft drinks companion, technical handbook, Maurice Shachman, USA, 2005 10. Chemistry and technology of soft drinks and fruit juices, Philip Ashurst, UK, 1988, 11. Pericles Markakis, Anthocyanins as food colors, Food Science and Technology, A Series of Monographs, Department of Food Science and Human Nutrition, Michigan, USA, (1982) 12. Научни и стручни часописи (домаћи и страни) који обрађују теметику важну за израду докторске дисертације.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе Консултативна и интерактивна настава, Истраживачки рад уз јавну одбрану појединих сегмената добијених резултата из докторске тезе.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Усмени испит и одбрана семинарских радова (два) у односу 50 : 50.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ГОТОВЕ ХРАНЕ		
Наставник: Драгана М. Пауновић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: /		
Циљ предмета: Овим предметом студент треба да стекне продубљена знања, вештине и способности из области феномена преноса масе и топлоте, прорачуна уређаја за топлотну обраду хране, прорачуне времена и температуре стерилизације и пастеризације, производње и контроле квалитета дечије хране, производња намаза, прелива и сл. производа, производња додатака јелима, као и способности за решавање проблема који могу настати у технолошком поступку производње готове хране.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1. детаљно објасни механизме преноса масе и топлоте при производњи готове хране; 2. примени одговарајуће методе топлотне обраде хране; 3. примени одговарајуће методе конзервисања готовог производа; 4. буде у стању да се бави оптимизацијом технолошких поступака производње готове хране; 5. учествује појединачно или у тиму у решавању конкретних задатих проблема; 6. испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.		
Садржај предмета: Теоријска настава: 1. Феномени преноса масе и топлоте; 2. Сува и влажна топлотна обрада намирница, топлотна обрада помоћу микроталаса; 3. Начини конзервисања топлотом (стерилизација, пастеризација, сушење); 4. Уређаји за пржење, прорачуни; 5. Класификација сушара, прорачуни; 6. Простирање топлоте у конзервама, стерилизационе вредности, време децималне редукације). Студијски истраживачки рад предвиђен је из поглавља Специјални део (карактеристике основних сировина и помоћних материјала као и моделирање поступака меродавних за одређену групу производа: мајонез и производи на бази мајонеза, производња супа, готових јела, дечије хране). Семинарски рад је предвиђен из поглавља Топлотна обрада хране.		
Препоручена литература:		
1. Sikorski, Z.E. (2002): Chemical and Functional Properties of Food Components Series. Second Edition, CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington, D.C; 2. Попов-Раљић, Ј. (1999): Технологија и квалитет готове хране. Технолошки факултет, Нови Сад; Вереш, М (2004): Принципи конзервисања намирница. Пољопривредни факултет, Београд; 3. Цвијовић, С.Д., Бошковић-Враголовић, Н.М. (2001): Феномени преноса, струјање, топлота, дифузија. Технолошко-металуршки факултет, Београд; 4. Топић, Р.М., Богнер, М.Г. (2002): Техника сушења. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. 5. Совиљ, М. (2004): Дифузионе операције. Технолошки факултет, Нови Сад; 6. Херцег, З. (2009): Процеси конзервирања хране. Техничка књига, Загреб;		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Теоријска и интерактивна настава уз рачунске и лабораторијске вежбе. Од метода интерактивне наставе користе се индивидуалне и тимске колаборативне и кооперативне методе активног учења.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Комбинација предиспитних обавеза (семинарски рад и студијски истраживачки рад) и завршног усменог испита у односу 50:50.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ СЛАДА И ПИВА		
Наставник: Виктор А. Недовић, Саша М. Деспотовић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: /		
Циљ предмета: Овим предметом студент треба да стекне продубљена знања, вештине и способности и разумевање нових трендова и решења у пиварској индустрији, савремених поступака производње сладовине, могућностима у домену ферментације, стабилизације пива, методама микробиолошке контроле, детекције и сензорне анализе; Развијање критичног мишљења, евалуацију стеченог знања и њихово адекватно презентовање.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1. покаже познавање: савремених решења у производњи сладовине, ферментацији и стабилизацији пива, развијених са циљем рационализације производње и добијања производа по највишим хигијенским и еколошким стандардима; 2. директно укључивање у рад савремених индустријских погона и лабораторија; 3. искаже научно истраживачки рад на пољима од значаја за пиварство; 4. буде у стању да се бави оптимизацијом технолошких поступака производње слада и пива; 5. учествује појединачно или у тиму у решавању конкретних задатих проблема; 6. испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1. Увод о развоју савремене науке и праксе; 2. Нови трендови у примени сурогата у производњи пива; 3. Нови типови пива на бази високог удела сурогата; 4. Генетски инжењеринг у областима од значаја за пиварство; 5. Нови трендови у производњи сладовине; 6. Рационализација процеса производње слада и пива; 7. Савремени поступци ферментације (процесна решења, конструкциона решења, примена виших температура, примена имобилисаних хелијских система). <i>Студијски истраживачки рад</i> обухвата одређене сегменте и делове истраживања из експерименталног програма предвиђеног за израду докторске дисертације.		
Препоручена литература: 1. Brewing - New technologies, Ed. C.W.Bamforth, Woodhead Publishing Limited, Cambridge, 2006; 2. Brewing Science and practice, Briggs,D., Boulton,C., Brookes,P. and Stevens,R., Woodhead Publishing Limited, Cambridge, 2004. 3. Handbook of Brewing - Processes, Technology, Markets, Ed. Eßlinger,H., WILEY-VCH Verlag GmbH,2009. 4. Cabras, Ignazio, David Higgins, and David Preece, eds.Brewing, Beer and Pubs: A global perspective. Springer, 2016. 5. Bamforth, Charles, ed.Brewing materials and processes: A practical approach to beer excellence. Academic Press, 2016. 6. Takagi, Hiroshi, and Hiroshi Kitagaki, eds. Stress Biology of Yeasts and Fungi: Applications for Industrial Brewing and Fermentation. Springer, 2015. 7. Pires, Eduardo, and Tomáš Brányik. Biochemistry of beer fermentation. Springer International Publishing, 2015.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Теоријска и интерактивна настава уз рачунске и лабораторијске вежбе. Од метода интерактивне наставе користе се индивидуалне и тимске колаборативне и кооперативне методе активног учења.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Комбинација предиспитних обавеза (семинарски рад и студијски истраживачки рад) и завршног усменог испита у односу 50:50.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ВИНА		
Наставник или наставници: Александар Петровић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Технологија вина 1, Технологија вина 2, Специјална вина		
Циљ предмета: Овим предметом студент треба да стекне продубљена знања, вештине и способности из области феномена одлежавања и сазревања вина, интеракција фенолних једињења вина, механизма и хемизама реакција укључених у бистрење и стабилизацију вина.		
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1. детаљно објасни науци до сада позната збивања током сазревања и одлежавања вина; 2. Механизме и хемизме интеракција фенолних једињења; 3. Механизме и хемизме интеракција средстава за бистрење и стабилизацију вина и одређених група једињења у вину.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1. Основни принципи и механизам таложења соли винске киселине; 2. Кристализација и преципитација тартарата, мерење кондуктивности, тестови на таложење тартарата, веза између температуре засићења и температуре преципитације; 3. Мере спречавања таложења соли винске киселине, примена одређених средстава за стабилизацију вина; 4. Механизми и хемизми протеинског замућења вина; 5. Тестови на протеинску стабилност вина, начини спречавања таложења протеина у вину; 6. Хемијска својства антоцијана и танина; 7. Реакције танина са протеинима, полисахаридима и другим једињењима; 8. Реакције полимеризације проантоцијанидина, реакције копигментације антоцијана; 9. Реакције кондензације танина и антоцијана; 10. Методе за одређивање количина појединих група фенолних једињења у вину; 11. Концепт фенолне зрелости, начини одређивања и процедуре; Реакције карактеристичне за одлажавање вина у дрвеном суду и сазревање вина у боци; 12. Концепт бистрења и колоидни феномени; 13. Стабилизација вина применом центрифугирања и филтрације, филтрациони материјали, вакуум филтрација, плочасти филтри, тангенцијална филтрација, ефекти филтрације на квалитет вина; 14. Физико-хемијска и биолошка стабилизација вина; 15. Феномени сазревања вина у дрвеним и судовима од инертног материјала; 16. Ред-окс реакције и ред-окс (гН) потенцијал сазревања вина; 17. Промене хемијског састава и сензорских карактеристика током одлежавања вина. <i>Студијски истраживачки рад</i> обухвата одређене сегменте и делове истраживања из експерименталног програма предвиђеног за израду докторске дисертације		
Препоручена литература: 1. Ribéreau-Gayon, P., Dubourdieu, D., Donèche, B., Lonvaud, A. Handbook of Enology. Vol. 1. The Microbiology of Wine and Vinifications 2 nd Edition. England, West Sussex: John Wiley & Sons Ltd, 2006; 2. Ribéreau-Gayon, P., Glories, Y., Maujean, A., Dubourdieu, D. Handbook of Enology. Vol 2. The Chemistry of Wine Stabilization and Treatments 2 nd Edition. England, West Sussex: John Wiley & Sons Ltd, 2006; 3. Jackson, R. Wine tasting. A Professional Handbook. UK, London: Elsevier Academic Press, 2002; 4. Jackson, R. Wine Science 2 nd Ed. Principles, Practice, Perception. UK, London: Elsevier Science & Technology Books, 2000; 5. Grainger, K. Wine Quality. Tasting and Selection. UK, West Sussex: John Wiley & Sons Ltd, 2009; 6. Fugelsang, C.K., Edwards, G.C. Wine Microbiology. Practical Applications and Procedures. Second Edition. USA, New York: Springer, 2007; 7. Moreno-Arribas, M.V., Polo, M.C. Wine Chemistry and Biochemistry. USA, New York: Springer, 2009; 8. Troost, G. Technologie des Weines. Stuttgart: Ulmer, 1988; 9. Zocklein, B. W., Fugelsang, K. C., Gump, B. H., Nury, F.S. Wine Analysis and Production. New York: Chapman & Hall, 1995.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методе извођења наставе: Спроводи се кроз предавања, практичну наставу, Студијски истраживачки рад и семинарски рад.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Комбинација завршног усменог испита и провере знања на тестовима и семинарским радовима у односу 60:40.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА		
Наставници: Вукосављевић В. Предраг		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: положен колоквијум		
Циљ предмета: Настава из овог предмета има за циљ да омогући стицање проширених знања из технологије производње јаких алкохолних пића, да упозна студенте са новим достигнућима ради усавршавања технолошких процеса, као и примене нових усвојених знања у пракси. Стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе. Циљ је и да се студенти докторских студија оспособе за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом.		
Исход предмета: Исказана способност коришћења и обраде литературе и правилно тумачење приказаних резултата. Примена теоријских сазнања и правилна примена у пракси. Савладане вештине аналитичког рада и коректно тумачење резултата.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Познавање сировина (воћних врста и сорти у оквиру појединих врста), основе дестилације и ректификације, прерада сировина, производња свих типова дестилата, хемизам сазревања (старења) дестилата, завршна обрада дестилата, мане дестилата и финалних алкохолних пића и њихово отклањање. <i>Практична настава:</i> Лабораторијске вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Практична обука на лабораторијском апарату за једноставну дестилацију шарантског типа, извођење једноставних и сложених шема дестилације. Посете погонима за производњу јаких алкохолних пића.		
Препоручена литература: 1. Никићевић.Н (2008): Воћне ракије, Пољопривредни факултет, Београд и Пољокњига, Београд, 2. Никићевић, Н., Тешевић, В. (2009): Јака алкохолна пића - аналитика и пракса (уџбеник). Пољопривредни факултет, Београд и Пољокњига, Београд, 2009 3. Никићевић.Н, Тешевић.В, (2010): Производња воћних ракија врхунског квалитета, Пољопривредни факултет,Београд и Самостална издавачка агенција „НИК ПРЕСС“, Београд, 2010 4. Никићевић.Н (2010): Ароматични састојци шљиве пожегаче и шљивове препеченице произведене од истоимене сорте,., Пољопривредни факултет, Београд, 2010 5. Никићевић.Н., Пауновић.Р. (2013): Технологија јаких алкохолних пића (Уџбеник), Пољопривредни факултет, Београд. 6. Никићевић.Н., (2013): Српска шњивовица, Пољопривредни факултет, Београд 2013 (монографија националног значаја)		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Теоријска настава. Практична настава (лабораторијске вежбе). Интерактивна настава. Предвиђене су и једнодневне погонске посете приватним произвођачима јаких алкохолних пића.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Усмени испит и одбрана семинарских радова (два) у односу 50 : 50.		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ПРАРАДЕ ЖИТА И БРАШНА			
Наставник: Мирјана А. Демин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту ширење знања из области савремене технологије чувања, млевења, конвенционалних и неконвенционалних поступака у преради жита и псеудоцереалија. Да упозна студенте са новим достигнућима ради примене усвојених знања у пракси као и стицање способности прикупљања потребне литературе, аналитичног размишљања и тумачења података. Циљ је и да се студенти докторских студија оспособе за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом.			
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан: 1. детаљно да објасни суштину свих промена унутар сировина и производа током чувања и свих фаза прераде жита и псеудоцереалија; 2. сагледа могуће измене појединих поступака у циљу оптимизације процеса и квалитета производа од жита и псеудоцереалија; 3. примени савремена решења у оквиру виших фаза прераде жита и псеудоцереалија. 4. самостално решава практичне и теоријске проблеме 5. користи и обрађује литературу и правилно тумачи приказане резултате; 6. Развије способност критичког размишљања и презентовања стеченог знања			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1. Жита и псеудоцереалије као сировине у прехранбеној индустрији ; 2. Традиционални и савремени начини прераде жита и псеудоцереалија; 3. Примена киселих теста у изради безглутенских производа; 4. Нове врсте производа од жита и псеудоцереалија; 6. Прописи о квалитету жита, псеудоцереалија и безглутенских производа. <i>Практична настава:</i> Производња различитих врста производа од жита и псеудоцереалија применом нових технолошких поступака уз примену нових аналитичких метода у контроли квалитета производа жита и псеудоцереалија, а у циљу ближег дефинисања њихове сензорне и нутритивне вредности.			
Препоручена литература: 1. Демин М.: Жита без глутена и псеудоцереалије-нове технологије у преради, Пољопривреди факултет Београд, 2017. 2. Pomeranz Y.: Advances in Cereal Science and Technology, Volumen I i II. American Association og Cereal Chemists, St. Paul, Minnesota, 1978. 3. Pomeranz Y.: Wheat: Chemistry and Technology, Volumen I i II. American Association og Cereal Chemists, St. Paul, Minnesota, 1988. 4. Posner E.S., Hibbs A.N.: Wheat Flour Milling, American Association og Cereal Chemists, St. Paul, Minnesota, U.S.D. 1997. 5. Pyler E.J.: Baking Science and Tecnology, Volumen I i II, Sosland Publishing Company, Marriam, Kansas, 1988. 6. Kulp K., Lorenz K. And Brümmer J. (Ed): Frozen and Refrigerated Doughs and Batters, American Association of Cereal Chemists, St. Paul, Minnesota, 1995. 7. Mercier Ch., Cantarelli C.: Pasta and extrusion cooked foods. Elsevier Applied			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методе извођења наставе: Консултативна и интерактивна настава. Истраживачки рад уз јавну одбрану појединих сегмената добијених резултата из докторске тезе.			
Оцена знања (максимални број поена 100):			
Предиспитне обавезе	Поена 50	Завршни испит	Поена 50
Семинарски рад	20	усмени испит	50
Студијски истраживачки рад	30		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ ШЕЋЕРА И СКРОБА			
Наставник: Јованка Г. Лаличић-Петронијевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту докторских студија стицање проширеног и продубљеног знања о теоријским принципима на којима се заснивају поступци добијања шећера и скроба, као и о променама у току и након производње које утичу на квалитет финалног производа. Студент треба да буде оспособљен за разумевање појмова и проблема из уже области и за упознавање са новим достигнућима науке и праксе, као и за прикупљање и тумачење научне литературе у склопу самосталног бављења научно-истраживачким радом.			
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета студент треба да буде способан да: 1. познаје и разуме принципе на којима се заснивају поступци добијања шећера и скроба, као и производа од скроба; 2. сагледа и утврди кључне параметре у току технолошког поступка производње који могу да утичу на промену укупног квалитета финалних производа; 3. познаје и примени савремене поступке производње шећера, скроба и производа од скроба; 4. буде способан да се бави оптимизацијом технолошког поступка добијања шећера, скроба и производа од скроба; 5. учествује самостално или у тиму у решавању конкретних проблема у пракси; 6. испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Фазе прераде шећерне репе; Припрема резанаца, теоријски принципи екстракције; Савремени поступци и уређаји за континуалну екстракцију; Хемијске промене током чишћења дифузионог сока, савремени поступци чишћења; Карактеристике отпарне станице, хемијске промене при упаравању густог сока, потрошња паре, нови поступци за уштеду енергије; Кристализација шећера: систем сахароза-вода, формирање кристала, хомогена и хетерогена нуклеација, савремени континуални процеси кристализације; Меласа и влакна из шећерне репе - својства и примена у прехранбеној индустрији; Производња шећера из шећерне трске; Ретки шећери; Квалитет и усавршавање финалних производа. Производња скроба од тропских сировина; Савремене методе и уређаји у технологији скроба; Савремени поступци добијања модификата скроба; Функционална својства скроба. <i>Студијски истраживачки рад</i> Обухватиће одређене сегменте и делове истраживања из експерименталног програма предвиђеног за израду докторске дисертације.			
Препоручена литература: 1. Научни и стручни радови публиковани у признатим домаћим и међународним часописима и зборницима. 2. Шушић, С. (1994): <i>Основи технологије шећера</i> . Индустрија шећера СРЈ “Југошећер“, д.д., Београд. 3. Eliasson, А.-С. (2004): <i>Starch in food</i> . CRS Press, Boca Raton, USA. 4. O’Brien-Nabors, L. (2012). <i>Alternative sweeteners</i> . CRC Press, Boca Raton, USA. 5. Kearsley, M. W., Dziedzic, S.Y. (Ed.)(1995). <i>Starch hydrolysis products and their derivatives</i> . Springer Science + Business (Champan & Hall).			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методе извођења наставе: Теоријска настава и студијски истраживачки рад у комбинацији са интерактивном наставом и семинарским радом ће се обављати у свим областима.			
Оцена знања (максимални број поена 100):			
Предиспитне обавезе	Поена 50	Завршни испит	Поена 50
Семинарски рад	50	усмени испит	50
Студијски истраживачки рад			

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ УЉА И МАСТИ			
Наставник : Рабреновић Б. Биљана			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама			
Циљ предмета: Од студента се очекује да покажу висок степен знања о специфичним, новим поступцима екстракције уља, савременим поступцима рафинације, комбиновању процеса хидрогеновање-интерестерификација-фракционисање, процесима аутооксидације липида, нуспроизводима индустрије уља и примени уља у непрехрамбене сврхе.			
Исход предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања: о новим поступцима екстракције уља, примени нових савремених решења у индустрији уља, примени секундарних сировина насталих у току процеса производње, као и сагледавање и утврђивање механизма аутооксидације липида и поступака заштите, нутритивним и биолошким својствима уља и масти, новим изворима за добијање уља као и методама за одређивање квалитета уља и производа на бази уља и примени уља у непрехрамбене сврхе. б) вештина: примене теоријских сазнања у практичне сврхе			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Савремени поступци издвајања уља: екстракција не-хексанским растварачима, надкритичним гасовима, мембрански и биотехнолошки процеси; примена и комбинација процеса модификације масти, нутритивна и биолошка својства уља и масти: γ -линоленска масна киселина, Ω -3 и Ω -6 масне киселине, фосфолипиди, фитостероли, токофероли, есенцијалне масне киселине, аутооксидација липида, антиоксиданти и принцип деловања, природни антиоксиданти и њихови извори, термооксидација: хемијски нутритивни и практични аспекти, карактеристике и примена лецитина и површински активних материја, сапштока, дестилата деодоризације, производња био-дизела, примена уља и масти у фармацеутској и индустрији детерџената <i>Студијски истраживачки рад:</i> Из свих поглавља предавања предвиђен је студијски истраживачки рад и примена савремених експерименталних метода и тумачење експерименталних резултата битних за област истраживања .			
Препоручена литература: 1. Baileys Industrial Oil and Fat Products, Sixth Edition, Six Volume Set, Edited by Fereidoon Shahidi, Wiley and Sons, 2005. 2. R.J. Hamilton: Developments in Oils and Fats, Blackie Academic and Professional, London, 1995. W.Hamm, R.J. Hamilton: Edible Oil Processing, CRS Press, 2003. 3. R.O'.Brian, W.E.Farr, P.J.Wan: Introduction to Fats and Oils Technology, 2 nd Ed., AOCS Press, 2004., 4. F.D. Gunstone: Vegetable Oils in Food Technology, CRC Press, 2000. 5. Пићурић Јовановић Ксенија, М. Миловановић, Аутооксидација липида и природни антиоксиданти флоре Србије, Пољопривредни факултет, Београд, 2005. 6. Домаћи и страни научно-стручни часописи из области предмета			
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методe извођења наставе: Предвиђена је теоријска настава и студијски истраживачки рад у комбинацији са интерактивном наставом која ће се држати у различитом обиму. Обавезан је семинарски рад из једног или комбинације више обрађених поглавља.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 40	Завршни испит	Поена 60
активност у току предавања	-	Писмени или усмени испит	60
практична настава	-		
колоквијум-и	-	.....	
тестови	20		
семинарски	20		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОНДИТОРСКИХ ПРОИЗВОДА			
Наставник: Јованка Г. Јаличић-Петронијевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту докторских студија стицање проширеног и продубљеног знања о теоријским принципима на којима се заснивају поступци добијања различитих кондиторских производа, као и о променама у току и након производње које утичу на квалитет финалног производа. Студент треба да буде оспособљен за разумевање појмова и проблема из уже области и за упознавање са новим достигнућима науке и праксе, као и за прикупљање и тумачење научне литературе у склопу самосталног бављења научно-истраживачким радом.			
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета студент треба да буде способан да: 1. познаје и разуме принципе на којима се заснивају поступци добијања различитих кондиторских производа (бомбонских производа, какао-производа и кекса и сродних производа); 2. сагледа и утврди кључне параметре у току технолошког поступка производње који могу да утичу на промену укупног квалитета финалних производа; 3. познаје и примени неконвенционалне сировине, као и савремене поступке производње кондиторских производа; 4. буде способан да се бави оптимизацијом технолошког поступка добијања нових кондиторских производа; 5. учествује самостално или у тиму у решавању конкретних проблема у пракси; 6. испољава спремност и способност за тимски рад, критичко мишљење и интегрисање знања из различитих области.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Примена нових сировина у кондиторској индустрији; Технолошке карактеристике производње бомбонских производа; савремени поступци производње и нове врсте бомбонских производа; Савремена технолошка решења и уређаји у производњи чоколаде и сродних производа (печење какао-зрна и какао-лома, производња какао-масе, примена ултра-звуча, екструзије, аерације, single-, multiple-shot и cold stamping технологије, панирање чоколадом); Технолошка решења у производњи кекса и сродних производа са додатом вредношћу; Композитни кондиторски производи; Кондиторски производи као носиоци инкапсулисаних компонената; Интелектуална својина, заштита производа и технолошких поступака; Нутритивни и здравствени аспекти конзумирања кондиторских производа. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Обухватиће одређене сегменте и делове истраживања из експерименталног програма предвиђеног за израду докторске дисертације.			
Препоручена литература: 1. Научни и стручни радови публиковани у признатим домаћим и међународним часописима и зборницима. 2. Beckett, S. (Ed.) (2009): <i>Industrial Chocolate Manufacture and Use</i> . Wiley-Blackwell, UK. 3. Manley, D. (2000): <i>Technology of biscuits, crackers and cookies</i> . CRC Press, Boca Raton, USA. 4. Радовановић Р., Попов-Раљић Ј. (2000/2001): <i>Сензорна анализа прехрамбених производа</i> . Пољопривредни факултет, Београд, Технолошки факултет, Нови Сад.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методе извођења наставе: Теоријска настава и студијски истраживачки рад у комбинацији са интерактивном наставом и семинарским радом ће се обављати у свим областима.			
Оцена знања (максимални број поена 100):			
Предиспитне обавезе	Поена 50	Завршни испит	Поена 50
Семинарски рад	50	усмени испит	50
Студијски истраживачки рад			

Назив предмета: ПРОБЛЕМИ, ИЗАЗОВИ И ТРЕНДОВИ У ТЕХНОЛОГИЈИ ДУВАНА		
Наставник или наставници: Весна Б.Радојичић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: /		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање знања и разумевања из области хемије листа и хемије површине листа, из области обраде дувана која дефинишу утицај одређених поступака на формирање квалитета дувана; из области примарне и секундарне прераде дуванског листа, као и основних механизма формирање одређене групе компонената дуванског дима.		
Исход предмета: Студенти би требало да буду оспособљени за унапређење и усавршавање процеса у поступцима производње производа од дувана и заштите околине, као и за увођење иновација у производњи. На крају студија студент би требало да покаже знање/способност за: познавање материјала из одабране области из обраде дувана, прераде дувана и хемије дуванског дима; искоришћавање других делова дуванске биљке које се не користе у производима за пушење; извођење савремених аналитичких метода из одабране области обраде или прераде дувана; процену и одабир најподеснијег начина прераде одређеног дела дуванске биљке и максималног коришћења дуванских отпадака; примену савремених метода у производњи мање ризичне цигарете; тимски рад приликом усвајања материјала модула; примену стеченог знања у пракси.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1) Промене физичко-хемијских својстава листа дувана у фази технолошке зрелости, процесима сушења, ферментације, ридраинга и складиштења; 2) Утицај параметара појединих процеса на квалитет дувана; 3) Критичне тачке и фактори ризика у формирању квалитета током производње, обраде, прераде и складиштења; 4) Искоришћавање дуванске ситњавине и прашине; специфични састојци дуванске ситњавине и прашине, начин пречишћавања и искоришћавања; 5) Искоришћавање зелене масе дувана; 6) Производи од дувана који се не конзумирају у облику дима; 7) Савремени принципи прераде плојке и главног нерва дуванског листа; 8) Процеси формирања дуванског дима; 9) Хемија дуванског дима; 10) Штетни елементи дуванског дима; 11) Модификовање састава дуванског дима; 12) Нови дувански производи. <i>Практична настава:</i> Из свих поглавља предавања предвиђена је практична настава и студијски истраживачки рад на терену и у лабораторији.		
Препоручена литература: 1. Alan Rodgman, Thomas A. Perffeti: The chemical components of tobacco and tobacco smoke; CRC Press, Taylor & Francis Group, London, 2009. 2. Belitz, H.D., Grosch, W., Schieberle, P: Food Chemistry, Springer – Vertay, Heilderberg, 3 rd revised edition, 2009. 3. Del Davis, Mark T. Nielsen: Tobacco - Production, Chemistry and Technology, book, 1999 4. Tobacco Encyclopedia, Tobacco Journal Internacional Mainz, Germany, 2000. 5. William, F. Coleman: Nicotine smoke chemistry, J.Chemical Education, 82(10), p 1583, 2005. 6. Научни и стручни часописи		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе Интерактивна предавања, лабораторијске вежбе, консултације, израда и одбрана семинарског рада.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Практична настава	10	
Активност у току наставе	10	
Семинари	30	
Усмени испит	50	

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОГИЈЕ И КВАЛИТЕТА ПРОИЗВОДА АНИМАЛНОГ ПОРЕКЛА
Наставник или наставници: Предраг Пуђа, Душан Живковић, Снежана Јовановић, Јелена Миоциновић, Игор Томашевић, Славиша Стајић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: /
Циљ предмета: Проширење постојећих и стицање нових знања из области технологије и квалитета различитих група производа анималног порекла.
Исход предмета: Студент би требало да покаже суштинско познавање процеса који се примењују у производњи различитих производа анималног порекла, као и утицај различитих фактора на квалитет производа. На крају студија студент би требало да покаже   • суштинско и темељно познавање и разумевање процеса који се примењују у производњи појединих група производа од млека и меса;   • способности аналитичког приступа у управљању процесима и креирању производа анималног порекла коришћењем и повезивањем стечених знања у области технологије анималних производа;   • разумевање фактора који утичу на квалитет и безбедност производа анималног порекла;   • способност аналитичког приступа у примени савремених научних метода испитивања;   • способност темељног анализирања и тумачења резултата испитивања савременим статистичким алатима;   • способност праћења савремених достигнућа из области технологије анималних производа;   • самостално решавање практичних и теоријских проблема у области прераде млека и меса и поступку добијања различитих производа;   • критички мисли и развија креативно мишљење; презентује стечена знања кроз писмене и усмене форме излагања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Нутритивни, дијететски аспекти и иновације у производњи кисело млечних производа; Сирарство: карактеристике различитих врста сирева; биохемијски и сензорни аспекти сољења сирева; макро и микро компоненте сирева; ензимологија зрења сирева; сензорни и нутритивно дијететски аспекти сирева; Могућности прераде сурутке; Масларство: структурне и сензорне карактеристике маслаца. Концентровани и сушени производи: растворљивост и функционална својства сушених производа. Нутритивни аспекти и иновације у технологији производа од меса. Нови трендови у технологији производње сушених производа од меса: алтернативна саламура (саламура са смањеним садржајем натријума и нитрита), ферментисане кобасице са смањеним садржајем натријума, нитрита и замењеним масним ткивом уљима; утицај на физичко-хемијска својства и сензорни квалитет. Нови трендови у изради барених кобасица: месне емулзије са смањеним садржајем масти; месне емулзије са смањеним садржајем соли и фосфата; месне емулзије са јестивим уљима; утицај на физичко-хемијска својства и сензорни квалитет добијених производа. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Систематично изучавање и анализа стручне литературе, практични рад са савременим методама испитивања у складу са темом докторске дисертације и струдијским истраживачким радом. <i>Практична настава:</i> Практична настава обухвата лабораторијски рад који се базира на примени савремених метода у анализи хемијског састава и својстава сировина анималног порекла (млека и меса) као и студијско истраживачки рад који се базира на изучавању литературе у овој области.
Препоручена литература: 1. Пуђа, П. (2008): Технологија млека I. Опште сирарство, Пољопривредни факултет, Београд;   2. Fox, P.F., Guinee, T.P., Cogan, T., M., McSweeney, P.L.H. (2000): Fundamentals of cheese science, Aspen Publishers, Inc.;   3. Fox, P.F. (1993): Cheese: Chemistry, Physics and Microbiology, Vol. 1/2, Chapman and Hall;   4. Smit, G. (2003): Dairy processing. CRC Press, New York;   5. Britz., T., Robinson, R. (2008): Advanced Dairy Chemistry and Technology, Blaskwell Publishing.   6. Feiner, G. (2006). Meat Products Handbook – Practical Science and Technology, Woodhead Publishing Ltd. England

7. Часописи: Journal of Dairy Science, J. of Dairy Research, Int. Dairy Journal, Dairy Science and Technology Meat Science, Journal of Food Processing and Preservation itd.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4

Методe извођења наставе:

Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом, обрада и анализа савремене научне и стручне литературе. Обавезна је израда семинарског рада који је повезан са студијским истраживачким радом, прегледом литературних референци у одабраној области као и радом на докторској дисертацији. У току извођења студенти ће део стеченог знања презентовати у оквиру усмене презентације семинарског рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Комбинација предиспитних обавеза (оцена семинарског рада 40, практични рад 20) и завршног усменог испита, у односу 60:40.

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ТЕХНОЛОШКЕ МИКРОБИОЛОГИЈЕ		
Наставник или наставници: Никшић П. Миомир, Радин Д. Драгослава, Радуловић Т. Зорица, Клаус С. Анита, Пантић Д. Милена, Мирковић М. Милица		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Урађен семинарски рад и положени тестови		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања Студент треба да обради специфичне групе микроорганизама значајних за индустријску производњу као што су бактерије, гљиве, квасци и вируси б) вештина, препознавања и примена специфичних група микроорганизама значајних за биотехнологију, основних техника рада са њима а у циљу ефикасног учења, критичког мишљења и евалуације наставе и исхода учења.		
Исход предмета: На крају предмета студент треба да: дефинише могућности примене различитих микроорганизама и индустријској производњи; разуме механизме у којима микроорганизми битни за производњу хране продукују полисахариде, полифеноле, витамине, минерале, ензиме, протеине, итд.; усвоји методе ферментације у течним и чврстим културама; карактерише улогу микроорганизама у биоконверзији, производњи функционалне хране, третману отпадних вода; представи стечено знање и праксу у пракси; ствара креативност у тимском раду.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Изолација и испитивање активности микроорганизама из хране и специфичних група микроорганизама; ферментација у течним и чврстим културама, имобилизација и микроинкапсулација микроорганизама и њихових ензима; сировине и scale up процеса; биодиверзитет микроорганизама; микроорганизми значајни за производњу хране, микробиолошку безбедност и одрживост; микроорганизми значајни за производњу антибиотика, витамина аминокиселина, ензима. и биолошки активних материја; микробне биоконверзије; микроорганизми у производњи функционалне хране; храна из микроорганизама; микроорганизми и пречишћавање отпадних вода.		
Препоручена литература: 1. Arnold Demain and Julian Davies (2001). Industrial Microbiology and biotechnology. 2. Arnold Demain and Julian Davies (1999). Manual of Industrial Microbiology and Biotechnology. 3. James Jay (2005). Modern Food Microbiology 7th edition An Aspen Publication.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе: Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом и семинарским радовима ће се држати у свим областима у различитим односима.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Практична настава 20 Семинари 20 Усмени испит 60		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ПРЕХРАМБЕНО-ТЕХНОЛОШКЕ БИОХЕМИЈЕ		
Наставник или наставници: Вуцелић-Радовић В. Биљана, Бараћ Б. Миролуб, Станојевић П. Слађана, Пешић Б. Мирјана, Козарски С. Маја		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама		
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање високог степена знања/разумевања које је значајно за област докторске дисертације из биохемије биолошки вредних и биолошки активних једињења хране; биохемијских механизма промена које се дешавају приликом технолошких процеса прераде хране и биохемијских механизма прехранбене биотехнологије.		
Исход предмета: а) висок степен знања биохемије угљених хидрата, азотних једињења и липида значајних за технолошки процес производње хране, биохемијских параметара технолошког процеса производње хране (из области теме докторског рада), биохемијских параметара квалитета прехранбених производа биљног и анималног порекла, улоге ензима у прехранбеној технологији и прехранбене биотехнологије. б) вештина изоловања, пречишћавања, карактеризације и мерења вредних и биолошки активних једињења хране, ефикасног учења, критичког мишљења и евалуације наставе и исхода учења.		
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Катализа у биолошким системима. Функција појединих класа и подкласа ензима. Комерцијални ензимски препарати. Примена ензима у прехранбеној технологији. Ензимска модификација хране. Протеини: Однос структуре и функције протеина. Испитивање протеома хране. Хетерогеност и полиморфизам ДНК. Генетички маркери. Биосинтеза и пост-транслациона модификација протеина. Модификација протеина хране. Функција и метаболизам комплексних угљених хидрата и липида у храни. Биохемија прераде млека, меса, воћа, поврћа и производа од цереалија. Биохемија ферментисане хране. <i>Практична настава:</i> Примена савремених експерименталних биохемијских метода: гасне хроматографије, HPLC-а, имунолошких и ензимских метода, сложених електрофоретских техника анализе протеина и нуклеинских киселина, као и комбинованих техника, битних за област теме докторског рада. Тумачење експерименталних резултата.		
Препоручена литература: 1. Bisswanger, H. Practical Enzymology, Wiley-VCH Verlag GmbH, Weinheim, 2004. 2. Heldt, H.W. Plant biochemistry, Elsevier Academic Press, 2005. 3. Hui, Y.H. ed., Food biochemistry and food processing, Blackwell Publishing, 2006. 4. Karlson, P. Биохемија, превод 13 немачког издања, Школска knjiga Zagreb, 1993. 5. Nelson, D., Cox, M. Lehninger Principles of Biochemistry, 4th edition, W.H. Freeman and Company, New York, 2005. 6. Whiterhurst, R.J., Law, B.A. eds., Enzymes in food technology, Sheffield Academic Press, 2002.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методе извођења наставе: Предвиђена је теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом. Предвиђа се израда семинарског рада. Провера знања врши се тестовима и путем колоквијума.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Коначна оцена представља резултат константне евалуације; тако да се у обзир узима резултат усменог испита (50), семинарског рада, односно презентације пројекта (50).		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ УПРАВЉАЊА БЕЗБЕДНОШЋУ У ПРОИЗВОДЊИ ХРАНЕ			
Наставник или наставници: Андреја Н. Рајковић, Нада В. Шмигић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета:			
Предмет треба да омогући студенту стицање знања, вештина и ставова из области савремене филозофије, приступа и међународно установљених принципа модерног управљања безбедношћу хране, као и развој нових концепата управљања безбедношћу у производњи хране. Такође предмет треба да оспособи студента за прикупљања и тумачење потребне литературе и самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом из предметне области.			
Исход предмета:			
По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да докаже вештине увођења, доследне, ефикасне и ефективне примене и систематског унапређења перформанси савремених система управљања безбедношћу хране.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава:</i> Управљање безбедношћу хране и примена у пословању храном. Концепт управљања безбедношћу хране у формалном и институционализованом смислу. Алати за процену и мерење ефикасности система за управљање безбедношћу хране. Значај самоконтроле у остваривању ефикасности система за управљање безбедношћу хране. Процена и анализа ризика у оквиру система за управљање безбедношћу хране. Утицај понашања и културе запослених на безбедност хране. Однос инспекцијског надзора, мониторинга и комерцијалних надзора.			
<i>Студијски истраживачки рад</i> директно повезан са докторском дисертацијом.			
Препоручена литература:			
1. Kafetzopoulos, D.P., Psomas, E.L. and Kafetzopoulos, P.D. (2013), "Measuring the effectiveness of the HACCP Food Safety Management System", <i>Food Control</i> , Vol. 33 No. 2, pp. 505-513.			
2. Jacxsens, L., Luning, P., Marcelis, W., Van Boekel, T., Rovira, J., Osés, S., Kousta, M., Drosinos, E., Jasson, V. and Uyttendaele, M. (2011), "Tools for the performance assessment and improvement of food safety management systems", <i>Trends in Food Science & Technology</i> , Vol. 22 No., pp. S80-S89.			
3. Kirezieva, K., Luning, P.A., Jacxsens, L., Allende, A., Johannessen, G.S., Tondo, E.C., Rajkovic, A., Uyttendaele, M. and van Boekel, M.A. (2015), "Factors affecting the status of food safety management systems in the global fresh produce chain", <i>Food Control</i> , Vol. 52 No., pp. 85-97.			
4. Luning, P.A., Jacxsens, L., Rovira, J., Osés, S.M., Uyttendaele, M. and Marcelis, W.J. (2011), "A concurrent diagnosis of microbiological food safety output and food safety management system performance: Cases from meat processing industries", <i>Food Control</i> , Vol. 22 No. 3-4, pp. 555-565			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методе извођења наставе:			
Теоријска и практична настава, у комбинацији са интерактивном наставом, консултације, претраживање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда семинарског рада	30	Усмени испит	40
Прегледни рад / постер презентација	30		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ У ПРОИЗВОДЊИ ХРАНЕ			
Наставник или наставници: Илија Ђекић, Никола Томић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета:			
У зависности од области и теме докторског рада, предмет треба да омогући студенту: (а) стицање знања/разумевање савремене развојне филозофије управљања квалитетом у производњи хране; (б) упознавање студента са новим достигнућима / моделима / алатима и техникама; (ц) развој нових концепата управљања квалитетом у производњи хране и примена нових усвојених знања у пракси; (д) стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе и оспособљавање студента за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом из предметне области.			
Исход предмета:			
У зависности од области и теме докторског рада, студент треба да покаже:			
(1) Познавање теоријских принципа и утицаја специфичних концепата управљања квалитетом прехранбених технологија и прехранбених производа у целокупном ланцу исхране			
(2) Оспособљеност за утврђивање поступака управљања квалитетом и механизма побољшања управљања квалитетом у производњи хране			
(3) Вештина ефективне и ефикасне примене и систематског унапређења перформанси савремених система управљања квалитетом у производњи хране			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава:</i> Трендови развоја концепта управљања квалитетом (Quality Management System, Total Quality Management, Quality Business Management). Алати и технике побољшања квалитетом. Британски, немачки, амерички и јапански концепти побољшања и применљивост на прехранбену индустрију. Управљање подацима квалитета производа у циљу развоја квалитета процеса и система (Object Oriented Quality Management). Модели управљања квалитетом процеса и система. Мерни систем и квалитет података контроле (Measurement System Analysis). Развој мерних система и индексирање квалитета. Утврђивање расипања и варијабилност процеса у циљу унапређења квалитета. Индикатори ефективности процеса и система управљања. Пословна извршност (Business Excellence)			
<i>Студијски истраживачки рад</i> директно повезан са докторском дисертацијом.			
Препоручена литература:			
У зависности од области управљања квалитетом повезана са докторском дисертацијом.			
1. Dudbridge M. (2011) Handbook of Lean Manufacturing in the Food Industry, Wiley-Blackwell, Blackwell Publishing			
2. Taguchi, G., Chowdhury, S., Wu, Y. (2005): Taguchi's Quality Engineering Handbook, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, NJ, USA			
3. Naik, B. (2005): Axiomatic Quality - Integrating Axiomatic Design with Six-Sigma, Reliability, and Quality Engineering, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey			
4. Clute, M. (2009): Food Industry Quality Control Systems, CRC Press, Taylor & Francis Group Donnell, C. R., Drilling, S. (2010) Implementing Quality in Laboratory Policies and Processes, CRC Press, Taylor & Francis Group			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методe извођења наставе			
Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; интерактивна метода; консултације - директне и електронским путем; претраживање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда семинарског рада	30	Усмени испит	40
Прегледни рад / постер презентација	30		

Назив предмета: ОДАБРАНА ПОГЛАВЉА ИЗ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПРЕХРАМБЕНОЈ ТЕХНОЛОГИЈИ			
Наставници: Илија Ђекић, Малиша Антић, Вера Раичевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: /			
Циљ предмета:			
У зависности од области и теме докторског рада, предмет треба да омогући студенту: (а) стицање проширених знања о специфичним утицајима на животну средину изабране прехранбене технологије; (б) упознавање са најновијим достигнућима у заштити животне средине у циљу усавршавања технолошких процеса и самих метода и техника заштите животне средине са могућношћу примене у пракси; (3) стицање способности прикупљања и тумачења потребне литературе и оспособљавање студента за самостално бављење научно-истраживачким и стручним радом из предметне области.			
Исход предмета:			
У зависности од области и теме докторског рада, студент треба да покаже:			
1. Познавање теоријских принципа и утицаја специфичних прехранбених технологија и прехранбених производа на животну средину у целокупном животном циклусу производа 2. Оспособљеност за утврђивање поступака заштите животне средине и механизма побољшања учинка заштите животне средине специфичне прехранбене технологије 3. Вештине ефективне и ефикасне примене механизма заштите и систематског побољшања индикатора заштите животне средине за изабрану прехранбену технологију.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава:</i> Утицаји на животну средину прехранбене технологије и производа у њиховом животном циклусу. Специфичности прехранбене технологије кроз призму заштите животне средине – улази (природни ресурси, енергенти, сировина, амбалажа, и други физички улази), процеси у прехранбеној технологији (технолошки процеси, санитација, енергија), излази (производ, копроизводи, отпади). Специфични утицаји - отпадне воде, емисија у ваздух, контаминација земљишта. Корелација између прехранбене технологије и животне средине. Механизми заштите животне средине специфичних технологија. Индикатори ефективности заштите животне средине – carbon footprint, energy footprint, water footprint, wastewater quality index, и др.			
<i>Студијски истраживачки рад</i> директно повезан са докторском дисертацијом.			
Препоручена литература:			
1. Morawicki R. (2012): Handbook of Sustainability for the Food Sciences, Wiley –Blackwell, John Wiley and Sons, Inc. 2. Mattsson B., Sonesson U. (2003): Environmentally-Friendly Food Processing, Woodhead Publishing Limited & CRC Press LLC 3. Ball D. (2006). Environmental health policy, Open University Press. McGraw-Hill Education IPPC, 2006. Integrated Pollution Prevention and Control, Reference Document on Best Available Techniques in the Food, Drink and Milk Industries. European Commission.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4	
Методе извођења наставе:			
Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; интерактивна метода; консултације - директне и електронским путем; претраживање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда семинарског рада	30	Усмени испит	40
Прегледни рад / постер презентација	30		

Назив предмета: ХЕМИЈСКА И БИОХЕМИЈСКА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ПОЛИСАХАРИДНИХ И ПОЛИФЕНОЛНИХ ЈЕДИЊЕЊА
Наставници: Јелена Б. Поповић-Ђорђевић, Маја С. Козарски
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положени испити из обавезних предмета на докторским студијама
Циљ предмета: Предмет омогућава студенту стицање продубљених знања, вештина и ставова, хемијској структури и биохемијском потенцијалу полисахаридних и полифенолних једињења из природних производа, као и њиховом значају као нутрацеутика, фармацеутика и козмецеутика.
Исход предмета: По завршетку курса из овог предмета, студент треба да буде способан да: 1. Дефинише и анализира порекло природних полисахаридних и полифенолних једињења 2. Класификује и анализира хемијски састав и структуру полисахаридних и полифенолних једињења; 3. Примени методе и инструменте за праћење хемијске структуре и биолошких особина активних једињења; 4. Системски дефинише и детаљно објасни биохемијски потенцијал природних полисахарида и полифенола; 5. Примени методе и инструменте за хемијске модификације полисахарида и полифенола у циљу побољшања биолошке активности; 6. Идентификује и анализира биолошка својства (антиоксидативна, имуномодулаторска, антифламаторна, антипролиферативна, антидијабетогена) природних производа; 7. Анализира и утврди потенцијал полифенола као инхибитора ензима; 7. Испољава спремност за тимски рад, критичко мишљење, интегрисање знања из различитих области, изражену способност говорне и писане комуникације и презентације стеченог знања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> 1. Порекло, хемијски састав и структура природних полисахаридних и полифенолних једињења; 2. Оксидативни стрес и антиоксидативна својства природних производа; 3. Прооксидативна својства природних полифенолних једињења; 4. Природна полифенолна и полисахаридна једињења као инхибитори ензима (тирозиназа, колагеназа, еластаза, ангиотензин конвертујућег ензима, ацетил холин естераза, α -глюкозидаза и α -амилаза); 5. Имуномодулаторска, антифламаторна и антипролиферативна својства; 6. Антидијабетогени потенцијал полисахарида и полифенола; 7. Значај полисахарида и полифенола као фармацеутика, козмецеутика и нутрацеутика; 8. Примена структурно-инструменталних метода и спектрометрије у хемијској и биохемијској карактеризацији полисахарида и полифенола. <i>Студијски истраживачки рад</i> предвиђен је из поглавља: Анализа хемијског састава и структуре одабраних природних производа; Детектовање и анализа антиоксидативних својства полисахарида и полифенола из одабраних природних производа; Анализа и дефинисање полисахарида и полифенола као инхибитора активности ензима. <i>Семинарски рад</i> предвиђен је на предложеној тему из поглавља теоријске наставе. На <i>испиту</i> се полажу поглавља предвиђена садржајем предмета.
Препоручена литература: 1. Colegate S.M. and Molyneux R.J. Bioactive natural products, 2008, 2 nd Edition, CRC Press, Taylor & Francis Group, LLC, USA; 2. Nie S., Cui S.W. and Xie M. 2017, Bioactive Polysaccharides, Elsevier Inc.; 3. Yalpani, M. 1988, Polysaccharides: Syntheses, Modifications and Structure/Property Relations, 1st Edition, Elsevier Science; 4. Dumitriu S. 2004, Polysaccharides Structural Diversity and Functional Versatility, Marcel Dekker; 5. Watson R. 2018, Polyphenols in Plants: Isolation, Purification and Extract Preparation, 2nd Edition, Academic Press; 6. Watson R.R., Preedy V.R. and Zibadi S. 2014, Polyphenols in Human Health and Disease- Practical Polyphenolics: From Structure to Molecular Recognition and Physiological Action, Ed. E. Haslam, Cambridge University Press, New York; 7. Diaž-Godinež, 2015. Biotechnology of Bioactive Compounds: Sources and applications; 8. Hajslová J., Schulzova B. 2009. Bioactive Compounds in Foods; 9. Gault V.A., McClenaghan N.H. 2009. Understanding Bioanalytical Chemistry, Principles and Applications, Wiley-Blackwell; 10. Latimer G.W. Jr., Horwitz W. 2007. Official Methods of Analysis of AOAC International, 18th Edition, AOAC Intl., Gaithersburg; 11. Vujčić Z. 2002. Eksperimentalna biohemija-praktikum, LKB, Beograd.;

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 6	Практична настава: 4
Методe извођења наставе:		
Од метода извођења наставе користе се класична предавања, студијски истраживачки рад и методе интерактивне наставе и учења. Од метода интерактивне наставе користе се колаборативне и кооперативне методе активног учења, развијање критичког и креативног мишљења о материјалу и презентацији стечених знања.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавеза износе 60 поена и састоје се од семинарског рада који носи 20 поена и студијског истраживачког рада који носи 40 поена. Показано знање на испиту износи 40 поена.		